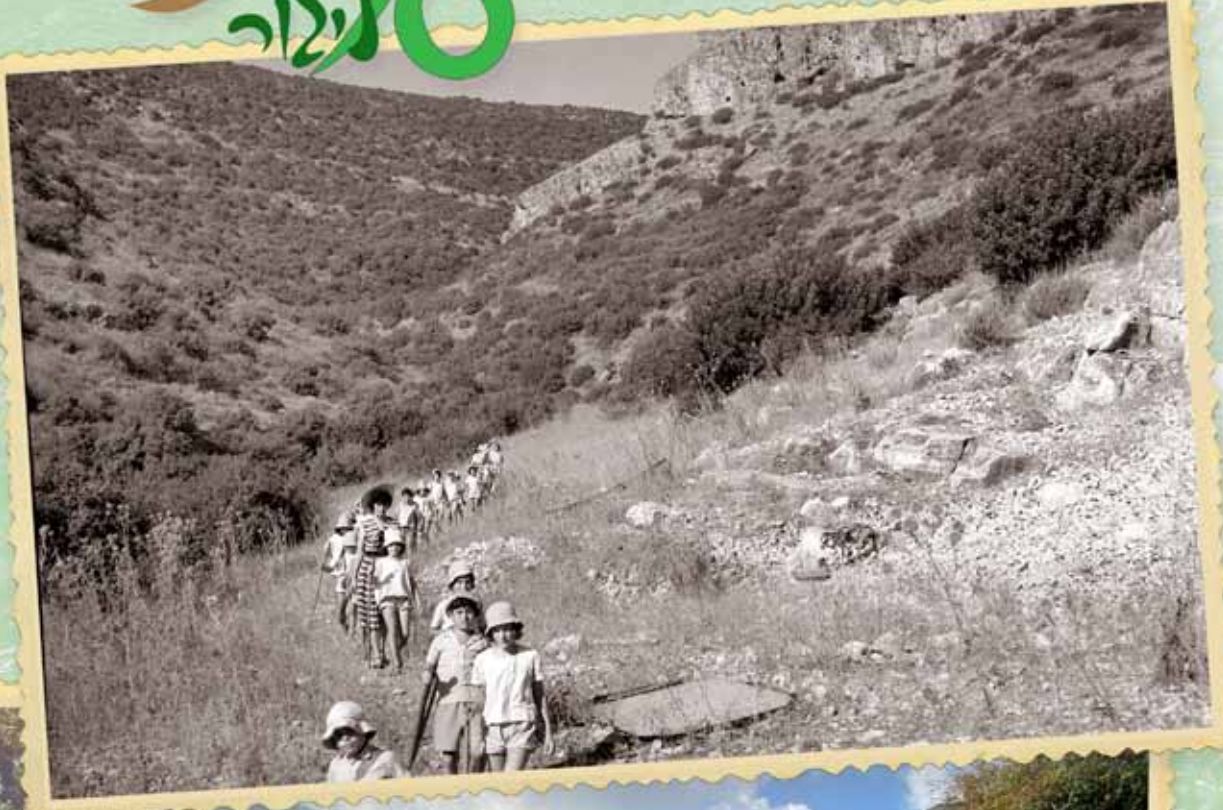


# דפייגור

יום ו', י' בטבת תשפ"א, 25.12.2020, גיליון מס' 4995

## אפר ליגור



## ישיבה מיום 29.11.2020

### 1. תוכנית משק 2021 - קריאה ראשונה

מוזמנים: **אופיר צירלין, ירון שמיר, יוסי בקר**.  
 המשרד הכלכלי הציג את תוכנית המשק לשנת 2021. עלו נושאים שונים בדיון ותחומים נוספים לבדיקה לקראת המשך הדיון במזכירות:  
 - בדיקה להורדת מיסים.  
 - סבסוד בחינוך (2.5% גיל הרוך ו-5% אי-י"ב) - 250,000 ש"ח.  
 - ענפים המוגדרים מאוזנים, אך נמצאים בחריגה של כ-260,000 ש"ח (מכבסה, חדר כושר, מספרה, משק חום).  
 - איטום מבנים - 650,000 ש"ח.  
 - קולנועיות בריאות - 56,000 ש"ח פער לאחר סבסוד ליבה.  
 - ביטול סבסוד ארוחת צהריים לחברים - 200,000 ש"ח.  
 - נוי - לבחון תקציב.  
 - השקעות.  
 - הורדת הכרות למס איזון.  
**הצעת המזכירות להפחתת מיסוי**  
 - מס איזון - ביטול מדרגת מס עד 1,500 ש"ח - 310,000 ש"ח.  
 - הפחתת המיסוי במדרגה הגבוהה ב-5% - 460,000 ש"ח.  
 - מס קהילה - הורדה של 50 ש"ח - 500,000 ש"ח.  
 - ביטול מדרגה 3 ביטוח לאומי - 420,000 ש"ח.  
 - סה"כ 1,600,000 ש"ח.  
 הדיון יימשך בשבוע הבא.

### 2. הפחתה מסודרת של מס איזון

מוזמנים: **ירון שמיר, רוני טנא, נוקי נויפלד**.  
 קבוצה של חברים המבקשים לקיים דיון על הפחתת מס האיזון.  
 מס האיזון - מקור למימון ההשלמה לתק"ה (מתוך חוברת השינוי).  
 מס האיזון ביגור גבוה, יוצר בעיה במוטיבציה וקושי לתמוך בילדים.  
 צפי לשנת 2020 - השלמה לתק"ה - פחות מ-1.3 מיליון ש"ח. הכנסה ממס איזון - מעל 5 מיליון.  
 רוב התקבולים משמשים למימון צרכים כלליים של יגור. כדי להקל על תקציב ההורים, נקבעו מגיני מס עבור ילדים, הכרה למס על בנייה חדשה.  
 עיקר הנושאים בנטל המס - חברים מעל גיל 45, חברים צעירים או רווקים ללא ילדים.  
 הוצגו דוגמאות שונות לנשיאה בנטל המס.  
 מבקשים - הורדה הדרגתית של מס האיזון.  
 ב-2021 - 10% מ-45% ל-35%  
 ב-2022 - 10% מ-35% ל-25%  
 ב-2023 - 5%-10% מ-25% ל-15% או 20%.  
 המטרה - להתאים את סך התקבולים מהמס והשלמה לתק"ה. נוקי נויפלד: המקור העיקרי לצמצום המיסים הוא הסבסודים שניתנים בקהילה. אפשר להוריד לאחר שלוש שנים

בתחומים רבים.  
 מוטיבציה והעלאת שכר - מיסוי גבוה לא דוחף חברים להעלות שכר.  
 נקודות שעלו בדיון: מס איזון שומר גם על פערים בקהילה ומכסה הוצאות נוספות ולא רק תק"ה - אמירה עקרונית וערכית.  
 מעגל החיים בקהילה - פעם אתה נושא בנטל יותר ופעם פחות.  
 ברור שצריך להוריד מיסים, אך ההורדה צריכה להיות הדרגתית.  
 ירון שמיר: הורדת מס קהילה בכפוף להורדת הוצאות הקהילה.  
 הדיון יימשך כחלק מתוכנית המשק.

## ישיבה מיום 6.12.2020

### 1. חרתיה

בכוונתנו להפוך את המתחם לאתר קמפינג לחברי יגור. נתנאל לקח אחריות על המקום.  
 נדרשת השקעה קטנה כדי לשפר את התנאים. יש מטבחון, דשא, קרוון, שירותים ומקלחת שדה. במקביל המקום ישמש כמשרד של המטעים. בד בבד עבור שימוש במקום ייגבה תשלום סמלי מהמשתמשים (כ-100 ש"ח ללילה).  
 ייכתב נוהל מסודר שיפורסם לחברים.

### 2. ימי הערכות במערכות החינוך

מערכת הגיל הרך והחינוך החברתי החליטו, כי ימי הערכות הקיץ יחולו ב-28.8-22.  
 המערכת תשוב ותפתח ביום ראשון מ-29.8.  
 התאריכים אושרו.

### 3. קבלה למועמדות

מוזמנת: **מיכל שמיר**.  
 דור גרנות - בת זוג של שי גורליק. בת 31 מנחשונים, קונדיטורית. עובדת באייס-סלון בכרכור.  
 ערבה ושי אליאס (שנקר) - התחילו תהליך קליטה לפני כשנה. אושרה תחילת מועמדות מ-1.12.2020.

### 4. יזמים - קריאה ראשונה

מוזמן: **ירון שמיר (משרד כלכלי)**.  
 לפני שבוע התקיימה פגישה עם יום, שהעלתה מספר שאלות עקרוניות שיש לדון בהן.  
 ירון ורני סבורים שנוהל היזמים כבר לא רלוונטי. עד היום אף יום לא חתם על הנוהל וההסכם. נראה כי "כרית הביטחון", למשל, שהתאימה לתחילת השינוי, מיותרת.  
 נכון בעיניהם לוותר על כל "כרית הביטחון", במקביל להמשיך ולהוריד את נטל המיסוי. ירון חיזק את דבריו של רני.

**ישיבה מיום 13.12.2020**

## 1. תוכנית משק 2021

מוזמנים: **אופיר צירלין, יוסי בקר, ירון שמיר**.  
 התוכנית מאוזנת אחרי הורדת מיסים (1.59 מיליון ש"ח).  
 כרית ביטחון - 1 מיליון ש"ח בלתי צפוי מראש.  
 1 מיליון הפרשה למס הכנסה.  
 ענפים שיש לבחון צמצום נוסף:  
 בריכה - חיוב חברים עבור אורחים.  
 בניין - איטום רק במקום שיש נזילה פיזית.  
 מוסד קלנועיות - עדכון מחיר לשעה 175 ש"ח.  
 מועדון - עדכון עלות לשעה להשכרה.  
 מכבסה - לחפש לקוח חיצוני. צמצום חלל העבודה.  
 מספרה - עדכון מחירים.  
 חדר כושר - עדכון מחיר.  
 התוכנית תפורסם לציבור לקראת האסיפה.

## 2. הנחות בחשמל לגמלאים - הצעה של יורם ברנע

מוזמן: **יורם ברנע**.  
 יורם ביקש להעלות הצעה בתחום תשלום החשמל למגזר הגמלאים.  
 לדעתו, כיוון שהגמלאים שוהים בחורף ובקיץ הרבה בבתיים, נדרש לתת להם הנחה בתשלום.  
 מציע סבסוד בשעות העבודה הרגילות (06:00-15:30) השעות שאנשים נמצאים במקום עבודתם.  
 מזהה פה בעיה ולכן הציע פיתרון.  
 התקיים דיון.  
 נאמר ליורם כי יש בעיה לסבסד את הגמלאים בתחום החשמל - קושי לכמות שימוש, לא כולם בבית כל היום, חלק עובדים. יש תוספת יחידים שאמורה לפצות על זה.  
 ההיגיון בהפרטה היה שתחומים של צריכה אישית (חשמל, גז, מים) משולם מלא ע"י החבר בעוד שהוצאות הקשורות לליבה מסובסדות (בריאות, חינוך, תרבות ועוד).  
 המזכירות לא קיבלה את הצעתו של יורם.

בחירת רו"ח - יום שלא יעבוד עם רו"ח המאושר ע"י הקיבוץ, לא יקבל את המענקים של המדינה באמצעות יגור. ריבוי רו"ח מקשה על הנה"ח ועל "ברית פיקוח".  
 הצוות ממליץ למזכירות על כך שהחל משנת 2021 המיסוי של יזמים יהיה כפוף להסדר המיסוי של הקיבוץ, כמו כל החברים. היזמים מחויבים בהעברת דוחות כספיים לקיבוץ. הדיון יימשך עם נציגי היזמים.

## 5. המשך דיון תוכנית משק

לאחר דיוק התוכנית - שורה תחתונה פלוס 2 מיליון ש"ח. מקורות להגדלת יתרת הקהילה והפחתת מיסים:  
 הורדת סבסוד בגיל הרך 3%, באי-י"ב 7% חסכון שנתי 300,000 ש"ח.  
 צמצום בניין שוטף - חסכון 650,000 ש"ח.  
 עדכון מחיר הגז - ב-50% חסכון 50,000 ש"ח.  
 צמצום הכרה למס איזון לעובדי חוץ (אש"ל, דמי חבר ומיסוי ועד, נסיעות) 192,000 ש"ח.  
 צמצום סבסוד ארוחות צהרים של עובדי הפנים בחד"א - חסכון 200,000 ש"ח.  
 נוי - צמצום תקציב 2021 כ-80,000 ש"ח.  
 הגדלת הוצאות בלתי צפויות מראש - קורונה ועוד.  
 המשרד הכלכלי יכין טבלת הורדת מיסים להחלטה סופית. התוכנית תגיע לאישור האסיפה ב-16.12 לקריאה ראשונה.

## 6. שינוי הסיווג של יגור במס הכנסה

שינוי סיווג מקיבוץ "שיתופי" ל"מתחדש", החל משנה הבאה (שינוי הסיווג משמעותי מאוד לתוכנית המשק ויש לקחת אותו בחשבון).  
 יוסי בקר (מנהל הנהלת חשבונות) הסביר את השפעות שינוי הסיווג של יגור.  
 בהערכה גסה: החל מהשינוי - תהיה הפגיעה כ-3 מיליון ש"ח בשנה הראשונה.  
 מהשנה השלישית ואילך תהיה הפגיעה כ-6 מיליון ש"ח. דרכים להתמודדות עם הבעיה: התייעלות הקיבוץ והגדלת הכנסות מהתאגידים.

**יום ד', א' בטבת תשפ"א, 16.12.2020**

**הבאנו לקבורה את חברנו**

**יעקב גבאי ז"ל**

**בית יגור אבל עם המשפחה**



### 1. תוכנית המשק 2021

- בועז אוחנה: מטרת לתוכנית משק 2021** (לא לפי סדר חשיבות).
1. תכנון ממי"דים והכנה לביצוע בשכונת לול מערב.
  2. התחלת בנייה של שכונת הבלוקונים.
  3. שיפור תשתיות "ביגור הישנה" (מבנים, כבישים, גשרים ועוד).
  4. שיפור פני יגור - גינון וחזות, כניסה ליגור, המרחב הציבורי, מרכז הקיבוץ.
  5. המשך בחינת הפחתת המיסוי - הורדת סבסודים והתייעלות.
  6. חיזוק תרבות היחד.
  7. קידום תוכנית אב ליגור.
  8. התקדמות בבחינת השינוי - בחירת מסלול שיוך/הסדרי קבע (לדיר) והתקדמות בתהליך.
  9. מבנה אירגוני - יישום מסקנות הצוות.
  10. המשך התייעלות בקהילה.
  11. איחוד כלבו מרכזית - קבלת החלטות + צמצום המכבסה ומחסן תאים.
  12. הטמעת מערכת מידע חדשה ביגור (פריורטי).
  13. קידום תוכניות פיתוח בעסקי יגור.
  14. היערכות לשינוי הסיווג של יגור לקיבוץ "מתחדש" - הגדלת מקורות הקהילה לקראת 2024.

### הצעת המזכירות להפחתת מיסים לשנת 2021

- ביטול מדרגה אחרונה של מיסוי קצבאות זיקנה של הביטוח הלאומי (כמתחייב מהחברות). הפסקת מיסוי קצבאות הזקנה לחלוטין.
- פטור ממס איוון (מעל התק"ה) עד 1500 ש"ח ראשוניים מהתקנים של בית האב. בשנה הראשונה לשינוי היה הפטור 750 ש"ח, בשנה השנייה עלה ל-1000 ש"ח, בשנה השלישית הועלה ל-1250 ש"ח. המשמעות היא שהסכום הזה פטור ממס.
- הפחתת מס קהילה ב-50 ש"ח, מ-925 ש"ח ל-875 ש"ח.
- הורדת 5% מהמדרגה הגבוהה של מס האיוון, מ-45% ל-40%.

יגור ניצבת בפני שנה מאתגרת. עוד לא אושר תקציב מדינה לשנת 2021, אך ברור שהמצב מסביב יהיה מאתגר. נדרשת מאיתנו תוכנית שמרנית וזהירות בהפחתת המיסים. קשה לצפות מה יילד יום בסוגיית הקורונה ועד כמה נידרש לתמוך בחברים בתשלומי חל"ת, רשת ביטחון ומענקים לעצמאיים. בשנת 2020 יגור שילמה מאות אלפי שקלים לחברים (ע"פ קריטריונים שקבעה המדינה) שנפגעו כתוצאה ממשבר הקורונה. בנוסף לכך, אנו מניחים כי הסיווג של יגור כקיבוץ מתחדש יאושר השנה על ידי רשם האגודות, ואז נטל המיסים על הקיבוץ יילך וייגבר. הצעת המזכירות להפחתת המיסוי לשנת התקציב 2021 היא הצעה מאוזנת לכל המגזרים בקהילה וכוללת צמצום

מסויים בחלק מהסבסודים הניתנים היום לחברים. בחוברת השינוי במבוא להסדר התקציב כתוב, שמס האיוון נועד לא רק למימון ההשלמה לתק"ה, אלא גם לשמירה על פערים סבירים בין ההכנסה הפנויה של כל בתי האב ביגור. הערבות ההדדית אותה חרטנו על דגלנו לא באה לידי ביטוי רק בתשלומי רשת הביטחון - היא כוללת גם סיבסוד בחינוך, בבריאות ובתרבות וכן תשלומי שכר לימוד לבנינו, אפשרות לחיילים לגור ביגור בדירות ללא תשלומי שכר דירה ועוד שירותים שכל פלחי האוכלוסיה נהנים מהם. "מעגל החיים" הוא כזה, שאתה פעם משלם מס איוון גבוה ופעם נהנה משירותים וסיבסודים שונים בקהילה. לא נכון להציג כי מי שנהנה הם רק הגמלאים או רק המשפחות עם הילדים וכי יש מגזר ספציפי ביגור שנושא בנטל המיסוי הגבוה, זאת ניתן לראות בקלות משירותים שכולנו נהנים מהם.

מבחינת המזכירות יש חשיבות לתהליך מתמשך של הורדת מיסים ובחינת סבסודים שונים ולא זבנג וגמרנו. מיסים שירדו, סביר שלא יוחזרו, המציאות מחייבת אותנו להתנהלות שמרנית, עקב בצד אגודל. מתוך אחריות זו לקראת שנה הבאה, והאתגרים הצפויים ליגור בשנים הבאות, אנו מבקשים לאשר הצעה זו.

**הגזבר ומנהל המשרד הכלכלי** הציגו את עיקרי התוכנית (יפורסם באתר יגור ובגיליון הבא).

**אביהו קול:** יש להתייחס גם לפן החברתי ולא רק הכלכלי. לא הוזכרה הקורונה - מדליק לי נורה אדומה. יש להתייחס גם לקורונה. שני ענפים שלא פועלים - באלגן והחורשה ורפתות החלב שנסגרו ביגור. היה מקום להתייחס לכך.

**נועם שפיגלר:** התוכנית נבנתה ביחס לקורונה ולהשלכותיה - והוכנה תוכנית של כל ענף וענף. נלקחו מקדמי ביטחון.

### 2. הורדה במס איוון הצעה לדיון (הצעה פרטית)

**ירון שמיר** (הצעה להורדת מיסים ב-2021 בשם קבוצת חברים): על פי החלטות יגור מאז תחילת ההפרטה, בעת בניית התקציב לשנה החדשה, מתכננים את כל ההכנסות הצפויות ומולן את כלל ההוצאות הצפויות לשנה הקרבה. אם יש עודף: יותר הכנסות מהוצאות - הוא מוקדש להורדת מיסים.

"מנגנון הערבות ההדדית בין החברים מתבסס על כך שמצד אחד אף משפחה לא תרד מתחת לסף מינימום בהכנסה נטו (תק"ה). ומצד שני, אם הכנסתה הפנויה היא מעל סף מסוים, תמוסה ההכנסה הפנויה במס איוון, **שיהווה מקור למימון ההשלמה לתק"ה**" (מתוך חוברת השינוי, הסדר תקציב-מבוא).

מאז ההפרטה אכן יורדים המיסים בכל שנה. מס האיוון ביגור הוא גבוה מאוד - 45% במדרגה הגבוהה.

# ישיבת אסיפה

של תשלום מס איזון + הורדת המס המקסימלי מ-45% ל-40%, אנו מציעים:

להוריד בצורה יחסית את כל התשלומים של מס האיזון:  
מי שמשלם 5% , ישלם 4%  
מי שמשלם 10% , ישלם 8%  
מי שמשלם 15% , ישלם 12%

וכך הלאה עד למס איזון מקסימלי של 36% במקום 45%.  
כך ההקלה בנטל המס תורגש בכל הרמות בצורה שווה.  
להצעה זו אין השפעה על תשלום המס עבור כל מי שאינו משלם מס איזון.

לעומת הצעת המזכירות להורדת המס, להצעתנו חסרים עוד 230 אלף ש"ח מקורות.

סכום זה מהווה פחות מאחוז מתקציב הקהילה. אנו מבקשים מהמזכירות לבחון שוב את התקציב ולמצוא איך ניתן להקל מעט את נטל המס על השכבה המשלמת את רובו.

**בועז אוחנה:** הצעת המזכירות מקיפה ומיטיבה עם כלל המגזרים. ערבות הדדית - לא רק רשת ביטחון, גם בריאות, חינוך, תרבות, לימודים. יש מקורות ושימושים שהאסיפה מחליטה. הניסיון במהלך הקורונה הוכיח שנדרשת זהירות.

אמנם רק כרבע מבתי האב מגיעים למדרגה זו, אבל עבור מי שמגיע - נטל המס מתחיל להיות כבד מאוד.

משפחות ללא ילדים מתחת גיל 21, שהתק"ה שלהן נמוך (משפחות צעירות או משפחות שילדיהן בגרו) נושאות בעיקר התשלומים למס איזון. משפחות רבות משלמות מעל 30,000 ש"ח בשנה.

עבור ההשלמה לתק"ה (המטרה המוצהרת מראש של מס האיזון) - מתוכננים לשנה הבאה 1.3 מיליון ש"ח, בעוד שמשלם האיזון יכניס 5.2 מיליון ש"ח. כלומר, רוב ההכנסה ממס האיזון ישמש את הקיבוץ לצרכיו השונים, ולא במיוחד עבור השלמה לתק"ה.

מסיבות אלה התארגנו, מספר חברים, כדי לבחון את ההפחתה במיסוי שמציעה המזכירות ולשנות אותה, כך שנטל המס ממי שמשלם את רובו יופחת מעט ובהדרגה. אנחנו מסכימים עם העיקרון של "מס פרוגרסיבי" - שבעלי ההכנסה הגבוהה ימוסו, כדי להשלים הכנסה לבעלי הכנסה נמוכה יותר. **אנחנו פשוט חושבים שהמיסוי גבוה מדי.**

הצעתנו:

לקבל את הצעת המזכירות להורדת מס קהילה - 50 ש"ח עבור כל בית אב.

לקבל את הצעת המזכירות להורדת מס איזון לפנסיונרים. במקום הצעת המזכירות - לוותר על המדרגה התחתונה



**הוסיפו אור בחנוכה:** ענת עוגן ויוסי של רוני יובל (השחמטאי מהגיליון הקודם) וגם נורית פארן, שבאה לעשות יוגה - בבית אחווה במהלך ימי החנוכה.

# אחזקות יגור

ישיבה מיום 9.12.2020

הנמצאת תחת ענף הגד"ש ואנו עומדים בפני נטיעות בהיקף של כ-150 דונם נוספים של אבוקדו.

(דיווח ערוך, לא פרוטוקול)

## 1. חוצות יגור - תחזית 2020 ותוכנית 2021

בהשתתפות: דפנה דורפמן יו"ר חוצות.

**תמצית הדיון:** דפנה הציגה את סיכום 2020, כאשר ב-2020 היו כמה הפסקות של תשלומים מסוחרים עקב הסגרים, פרט למשתלות יגור וסטופמרקט שהמשיכו לשלם כרגיל. בתחילת שנת 2021 יאוישו 2 חנויות במתחם, שעד עתה עמדו ריקות: "נישור" - קפה וסנדוויצ'ים ו"הסטוק הירוק" - חנות שתופעל על ידי המשתלה. תמהיל החנות יאפשר לנו להפעיל אותה גם בסגרים עתידיים (אם וכאשר). חוצות יגור ממשיכה להחזיר הלוואה של חצי מיליון שקל וממשיכה להחזיר חובות במשקי עמק יזרעאל. פרט לשוטף לא צפויות השקעות השנה.

## 2. יח"ס - תחזית 2020 ותוכנית 2021

בהשתתפות: יו"ר יח"ס רני טנא.

**תמצית הדיון:** תאגיד יגור "חקלאות ועסקים" מסיים שנה מורכבת, בה התמודדו חלק מהחברות המרכיבות את התאגיד עם מגפת הקורונה והסגרים שהגיעו בעקבותיה. למרות כל הקשיים, התאגיד מסיים שנה טובה, בה הושגו היעדים בתוכניות העבודה בצורה טובה ואף מעבר, כאשר הרווח הנקי המצרפי צפוי לעמוד על כ-4.5 מיליון ש"ח מול תוכנית בגובה 3.5 מיליון ש"ח. הענף הבולט הוא גידולי שדה המסכם שנה מעל לממוצע והשיג תוצאות טובות, וכמו כן גם המשתלה, למרות ההגבלות, מציגה שנת שיא מבחינת רווחיות.

התוכנית לשנת העבודה 2021 היא לרווחיות בסך כ-5.5 מיליון ש"ח. למרבית החברות נבנו תוכניות עבודה מפורטות, המציבות יעדי צמיחה גבוהים ואבני דרך להשגתן. בשנת 2021 התאגיד ימשיך לפתח את מחלקת המטעים,

## 3. אורות יגור - תחזית 2020 ותוכנית 2021

בהשתתפות: רני טנא מנכ"ל אורות יגור

**תמצית הדיון:** הוצגו תוכניות העבודה לשנת 2021 וכן תחזית לסיום שנה זו.

פעילות התאגיד בשנת 2020 התייצבה. ההכנסות עלו מעט ביחס ל-2019, זאת בעקבות גידול בהיקף מכירת החשמל, מחיר החשמל הוזל בכ-4%.

התאגיד התייעל בהוצאות הניהול שלו, מצד שני נעשו פעולות אחזקה בהיקף גדול יחסית, ולכן הוצאות התפעול גבוהות מתוכנית העבודה. התאגיד צפוי לסיים את השנה ברווח תפעולי.

הוצאות מימון בהיקף של כ-250 אלף ש"ח מגלמות החזר ריבית עבור ההלוואות וכן תשלום ריבית על יתרה שלילית ב"משקי עמק יזרעאל".

תקציב 2021 דומה לביצוע 2020, צפי לרווחיות תפעולית, הוצאות הריבית צפויות לרדת מעט.

אנו שואפים לשפר את קריאת מוני החשמל ברחבי יגור במקומות שלא התקיימה עד עכשיו, שיפור זה צפוי לתרום לשורת ההכנסות.

## 4. הצגת חזון עסקי

**תמצית הדיון:** נוקי הציג לחברי ההנהלה בקריאה ראשונה את החזון העסקי של יגור וסרטון הדמיה. לבקשתו של שחר יוקמו לפרויקטים השונים צוותים מטעם אחי"ג שיהיו שותפים להמשך התהליך.

**החלטה:** לאחר בדיקות ראשוניות יובאו המסקנות לידיעת ההנהלה ולקבלת אישור להמשך התהליך.



## קבלה לחברות

איל בן דוד (בן הזוג של רוני טנא) - התקבל

תום וינקור (בן הזוג של ענבל שחר) - התקבל

הרכול לחברות החזקות להצטרפות לקהילת קיבוצ' יגור

בחירת יו"ר לוועדת פנסייה

יאיר כספי נבחר

בהצלה הנפקיה החזק

בחירת נציגי ציבור לוועדת כספים

המועמדים לא נבחרו

## איל שריג

**תיקונים בבתי חברים מבוגרים ובכלל**  
על מנת לעזור לחברים הצריכים עזרה בהחלפת מנעול, נגרות קלה כמו מדפים, תיקוני אינסטלציה פשוטים, אפשר לפנות לשלום שלו שיש לו תעודות של מנעולן, אינסטלציה וידע בנגרות ולתאם פגישה. ניתן לתאם גם דרכנו (דליה, מיכל, שרה'לה ואנוכי).

### דגשים קבועים

**שר"פ:** השר"פ נותן שירות בשעות שמרפאת יגור סגורה. ניתן להתקשר דרך הטלפון הקווי - 22, או במספר: 0732341234 / 1-700-700-752. השר"פ זמין לכל חבר יגור, גם אם הוא מחוץ ליגור. כל פנייה למיון לאחר שעות עבודת המרפאה או מכל מקום אחר בארץ, יש לפנות קודם לשר"פ לקבל הפנייה למיון. כך תחסכו לעצמכם תשלום אגרה.

סיכמנו עם השר"פ כי חבר יגור שהשר"פ מפנה אותו לביקור רופא, או לבייח כרמל ויביא חשבונית על הביקור למרפאה, יזוכה עד 55 ש"ח כולל מע"מ. לכן כל הפניה ל"ביקור רופא" או לבייח כרמל אחרי שעות עבודת המרפאה חייבת לעבור את השר"פ. מי שיפנה עצמאית, לא יקבל החזר כספי.

**רווחה:** ניתן לפנות לרווחה וברמן, עובדת-סוציאלית מועצה, במייל: [rotemv@zvulun.co.il](mailto:rotemv@zvulun.co.il) או בטלפון 04-8478115/6 - מזכירות מחלקת רווחה.

כל טיפול או בדיקה שעושים דרך "מנורה", חשוב לזכור כי יש להגיע עם כל הטפסים מסודרים ומאושרים. ניתן להיעזר בקרן טנא במרפאה.

**סיכום שנה - 2020:** שנת 2020 היא שנה מורכבת לכולנו. שנה שבה מככבת הקורונה. שנה בה למדנו מושג של "ריחוק חברתי", ועם זאת תמכנו ונתנו שירות אישי, כמו כל ענפי יגור שידעו מהר להסתגל למצב. זו שנה שנותנת הרבה מקום וגם זמן לחשיבה. מה היה, מה יהיה ואיך נכון להמשיך מכאן?

אנו מסיימים את השנה ומתחילים שנה עם חיסונים, שכולנו תקווה שיאפשרו לנו לחזור במהרה לחיים רגילים. אנחנו כצוות רווחה ובריאות עומדים לרשותכם, ובכל שאלה, בקשה נשתדל כתמיד לעשות את המיטב.

**צח"י:** בשנה זו רוחיק ואני מיסדנו יותר את המושג צח"י - "צוות חירום ישובי", כל זאת בעזרת סער גרעין, גילי דניסקי ותמיכה רחבה מבועז.

יש כיום מחסן לציוד חירום, הנמצא כרגע במחסן הישן של הנוי. יש בו גנראטורים קטנים שבחלקם ניידים, עגלת חירום בה נשלים ב-2021 ציוד חירום ראשוני ועוד. סיימנו השנה לחבר את כל בתי יגור למספר גנראטורים, כך שאם יש הפסקת חשמל כללית, נוכל להאיר את כל הבתים. בעתיד יהיה גנראטור בינוני נייד, שיוכל לתת מענה מקומי לשכונה כזו או אחרת. מעבר לכך, חדר הישיבות במזכירות, שהוא החמ"ל של יגור בשעת חירום, צויד במכשירי קשר חדשים, מחשב, מסכי טלוויזיה, כל זאת בעזרת תקציב מהמועצה.

ב-2021 אנו מתכננים להתחיל לערוך הכשרות מקצועיות לאנשים שנרשמו בהתנדבות לצוות צח"י, בעזרת קב"ט המועצה וגורמים מקצועיים, כך שיהיה תמיד צוות חירום ישובי מוכן לרוב התרחישים.

**מוריה שרון** (של עפרי ואילן) - עובדת ב"תמה" משמר העמק  
**דניאל רביב** (של סבינה וגדי) - לימודי פסיכומטרי  
**צופי רון** (של עטר ועדי) - לימודי תואר ראשון בסייעות  
**דין לוי** (של יעל ואייל) - מדריך בבית ילדים ומאמן כושר  
**מאי מלכין** (של ענת ואופיר) - לומדת במכינה ומשחקת בליגת על לכדורסל במכבי חיפה  
**רומי רשף** (של עפרה ז"ל ואורי) - מדריכה בבית הילדים א'-ב'  
**ליהי גבריאלי** (של אורית ויובל) - אחראית משמרת ב"לנדזור"  
**תרון גולדשטיין** - (של רויטל ושחר) - עובדת במרכולית  
**עינב רשף** (של עפרה ואורי) - משוחרר טרי  
**אלכס נול** (של איגור וילנה) - משוחרר טרי  
**קטיה אדלר** (של טורן ויעקב) - עובדת בבית תינוקות "גפן"  
**מיה יובל** (של בשמת ודרור) - משוחררת טרייה  
**טל הרוש** (של רינת ואילן) - בעל עסק לצילום



# סיכום תהליך בחינה של איחוד כלבו-מרכולית



## מוגש על ידי הנהלת צריכה ושירותים, צוות הבדיקה, ומזכירות יגור

### מדוע בכלל לאחד את הכלבו והמרכולית?

הפיצול בין הכלבו והמרכולית עולה ליגור בכל שנה כ-350 אלף ש"ח. מצב המבנים הקיימים של הכלבו והמרכולית אינו טוב, קשה לתחזוקה. התנועה בסביבת הכלבו יוצרת בעיה בטיחותית. בקצרה, היום השירות החשוב והמרכזי הניתן לנו מהכלבו והמרכולית גם נפגע באיכותו וגם עולה לנו יותר. איחוד שני המוסדות הוא הפתרון ההגיוני, הכלכלי והבטיחותי למצב.

### רקע

ברוב המוחלט של הקיבוצים הכלבו והמרכולית מאוחדים. במשך השנים נושא איחוד הכלבו והמרכולית ביגור עלה מדי פעם, אך התהליך לא הבשיל. עם השינוי ביגור וההתייעלות בענפים הנושא עלה שוב. בתוכנית השקעות 2019 היה סעיף המוקדש לבחינת הנושא. במרץ 2019 עברה החלטה באסיפה להוריד את הסעיף מתוכנית ההשקעות ולקיים דיון ציבורי בנושא. הדיון התקיים במאי 2019. בסיכומו הוחלט כי המזכירות תדון בקידום הנושא ותעביר סקר לציבור. הסקר פורסם למילוי בתאריכים 16.2.2020-12.2.2020. למרות כמה תקלות טכניות בהרצת הסקר על כל שאלה ענו בין 360-383 איש שהם 43%-46% מהחברים.

### להלן סיכום תוצאות הסקר

הגילאים	% באוכלוסיה הכללית	% מבין העונים על הסקר
29 - 18	3	3
49 - 30	44	48
69 - 50	28	31
89 - 70	24	18
90+		1

### אמצעי תחבורה בידי העונים

רכב 41%, קלנועית 20%, אופניים 18%, קלאב קר 15%, ללא אמצעי תחבורה 6%.

### החלק מסל הקניות הנרכש ביגור

הכל נקנה ביגור 10%, הרוב נקנה ביגור 64%, מעט נקנה ביגור 24%, בכלל לא 1%.

### מספר פעמים בשבוע של ביצוע קנייה לפי מקום

מקום	אף פעם	1-2	3-4	5-6	7 ומעלה
מרכולית	6%	42%	41%	10%	2%
כלבו	3%	70%	21%	5%	0
סטופמרקט	27%	66%	5%	2%	0
אחר	68%	28%	3%	1%	0

### המידה בה הכרחי עבורך קיום כלבו ומרכולית ביגור

הכרחי ביותר 43%, רבה 32%, מועטה - עבור מוצרים בסיסיים בלבד 20%, 5% בכלל לא.

### מידת החשיבות לקיום כלבו ומרכולית ביגור

(הן מבחינת צריכה והן מבחינה חברתית-קהילתית) רבה 81%, מועטה, 17%, בכלל לא 2%.



## מה דעתך על איחוד הכלבו והמרכולית?

66% תומכים - לשיפור רמת השירות והבטיחות, תוך החזר השקעה מלא שיבוא מהתייעלות והעלאת מחירים מינורית.  
34% שוללים - מדובר בהשקעה גדולה ולא הכרחית, איחוד במקום אחד יכול ליצור עומס ולפגוע בנוחות.

## ההשקעה הנדרשת, לדעתך, לצורך איחוד הכלבו והמרכולית

48% - ההשקעה כוללת התאמת המבנה, הסדרת הגישה, שיפור הנראות, ויצירת מתחם ישיבה ופנאי.  
32% - ההשקעה ההכרחית בלבד להתאמת המבנה כמו חדרי קירור והנגשה נוחה.  
20% - השקעה גם בהנגשת המבנה וגם בשיפור הנראות.

## מסקנות מהסקר

**רוב הציבור עושה שימוש תכוף בכלבו ובמרכולית.** במרכולית מבקרים יותר פעמים בשבוע מאשר בכלבו.  
**הסטופמרקט משלים את הקניות השבועיות.** רוב האנשים קונים בסטופמרקט 1-2 פעמים בשבוע, ולא קונים במקום אחר (שאינו כלבו, מרכולית או סטופמרקט).  
**לכלבו ולמרכולית חשיבות רבה עבור האנשים ביגור.** הגם שלחלק ניכר מהציבור יש אמצעי תחבורה, את רוב סל הקניות או את כולו רוכשים החברים ביגור. נראה כי לאופציה של צמצום לחנות של מוצרים בסיסיים בלבד אין תמיכה.  
**מרבית הציבור תומך באיחוד הכלבו והמרכולית.** גם אם כרוך בעליית מחירים קטנה. עם זאת, לגבי גודל ההשקעה באיחוד - לא נראה רוב מוחלט התומך בחלופה של ההשקעה הגדולה ביותר.  
\* בעת עריכת הסקר סברנו כי יתכן ויהיה צורך בהעלאת מחירים להחזר השקעה, כיום אנו סבורים כי החיסכון התפעולי יביא להחזר ההשקעה ואין שום צורך בהעלאת מחירים.

## צוות בחינת איחוד כלבו ומרכולית

לאור התוצאות הוקם צוות ע"י מרכזת צריכה ושירותים לבחינת תהליך האיחוד ומשמעויותיו.  
מיפוי החלופות למיקום ביצוע האיחוד (בעיקר כלבו, מרכולית ומחסן תאים, אך גם בדיקה אם יש חלופות מתאימות נוספות), בחינת המשמעות של כל חלופה מבחינה כלכלית, קהילתית, בטיחות וכד', ולבסוף המלצה על חלופה מועדפת.  
חברי הצוות (הזדמנות להגיד תודה לכולם): דוד ילון, ספה סוטיצקי, איריס בירמן, אילי כספי, אופיר צירלין, יפתח גרודמן, עודד עוז.

איחוד הכלבו והמרכולית הוא פרויקט גדול ובעל השלכות והיבטים מגוונים. הצוות סיכם כמה מהבולטים ביחס לחלופות השונות:  
**- איחוד במבנה הכלבו - 345 מ"ר,** נדרשת הסדרת תנועה, התמודדות עם שיפוע, שטח מצומצם לתוספות (מבני קירור, משרד). אתגרים ועלויות - שיפוע והתאמה, הוספת מכולות קירור, גודל שלא מאפשר אותה רמת שירות, יתרונות - מיקום. משמעות קהילתית - שאלת נגישות, בטיחות וחניה, עומס במקום, שוכרים בלב הקיבוץ. משמעות עסקית - פינוי מחסן תאים לנדל"ן, פינוי המרכולית למטבח עסקי.

**- איחוד במרכולית - 305 מ"ר,** נדרשת הסדרת תנועה. אתגרים ועלויות - קטן מדי, שיפוע תשתיות ביוב ואחרות, הוספת בנייה קלה, השפעה על האקונומיה, תנאים סניטריים, יתרונות - חיסכון בעלויות מקררים ואולי גם בהסדרת תנועה, משמעות קהילתית - שאלת נגישות וחניה, עומס במקום, שוכרים בלב הקיבוץ. משמעות עסקית - פינוי מחסן תאים לנדל"ן, פינוי הכלבו לנדל"ן.  
**- איחוד במחסן התאים - 428 מ"ר,** הסדרת תנועה נדרשת - פגיעה בדשא לכיוון הרפת. אתגרים ועלויות - צמצום המכבסה, העבדת המתפרה והיד השנייה, מכולות קירור. יתרונות - מיקום, גודל, איכות מבנה. משמעות קהילתית - מקום מרכזי בלב הקיבוץ, מול המועדון (תוכנית להגברת הפעילות במקום ע"י התרבות), יצירת מרכז קהילתי תוסס. משמעות עסקית - פינוי הכלבו לנדל"ן, פינוי המרכולית למטבח עסקי.

## נבחנו גם חלופות נוספות למיקום איחוד הכלבו והמרכולית

**- איחוד בחדר האוכל -** אינו יכול לעמוד על הפרק בעת זו, מכיוון שהמטבח וחדר האוכל עדיין פעילים כמוסדות שירות ומוסדות ציבוריים, חשיבות לקיום תרבות וחגים, אין איזור פריקה נגיש.  
**- איחוד בבית בר יהודה -** קטן מדי אם משתמשים רק בחלק אחד, בא על חשבון הפעילות במועדון.  
**- בית בת שבע -** קטן מדי ומרוחק מדי ממרכז הקיבוץ.  
**- הקמת מבנה (בנייה קלה) באזור מחסן הבניין -** מכפיל את עלויות ההקמה ולא נמצא במרכז הקיבוץ.  
**- איחוד מצומצם למוצרי בסיס והתבססות על קניות בסטופמרקט -** חשיבות קהילתית וצרכנית רבה לציבור לקיום כלבו ומרכולית בקיבוץ (ר' תוצאות הסקר), בוודאי בעיתות חירום וקורונה, ואם מחר לא יהיה סטופמרקט? יש אוכלוסיה שלא יכולה להגיע גם לסטופמרקט.

## המלצת הצוות

**למה כן איחוד?** חיסכון תפעולי משמעותי (משירות כפולות, הוצאות ארנונה, חשמל, בדק). חוויית קנייה נוחה והגיונית. הגדלת מחזור המכירות הצפויה תסייע בהחזר בהשקעה/שיפור מחירים. יצירת מרכז קהילתי עם פעילות מוגברת.  
**למה כן במתחם מחסן התאים?** גודל המאפשר שירות טוב, מגוון ונוח ותואם למה שיש עכשיו. מיקום מרכזי ונוח מול המועדון - יצירת מרכז קהילתי שוקק עם הסדרה בטיחותית של התנועה (אפשרות לסגירת הציר לתנועת מכוניות), שדרוג משמעותי מבחינת חוויית קנייה, תנאים סניטריים (ביוב, מזיקים, תשתיות).  
**למה לא בכלבו/מרכולית של היום?** גודל מגביל של המבנים, משמעותו פגיעה ברמת השירות ובמחזור המכירות. מרכולית - תנאים לא ראויים. כלבו - מרוחק יותר מהמרכז. איחוד בכלבו משמעותו שוכרים במיקום מרכזי בקיבוץ, בעיה בטיחותית בתנועה.

## אומדן עלויות והחזר השקעה

המלצת הצוות לאיחוד במחסן התאים נבחנה מבחינת משמעות הסדרת התנועה והשטח (מדרכות, חניות וכו'). הצוות המליץ על תוכנית אחת מכמה חלופות שנבדקו. בנוסף נעשה אומדן עלויות של הפרויקט וכן תחשיב החזר השקעה. אומדן העלות המוערכת של הפרויקט 1.5 מיליון ש"ח. כיוון שהביצוע הוא תלוי תוכנית, נלקח בחשבון גם סעיף בצ"מ בשיעור של 20%, כך שהפרויקט מוערך ב-1.8 מיליון ש"ח. חיסכון בתפעול השוטף של כ-350 אלף ש"ח בשנה יביא להחזר השקעה תוך כ-5 שנים. עד החזר ההשקעה לא יהיה שינוי בתמחור ובמחירים, החיסכון יוקדש להחזר מלא של ההשקעה, כדי שהכסף שהושקע מכספי הקהילה כולה יוחזר לקופה הכללית.

לאחר החזר ההשקעה, הכספים הנחסכים יוכלו להיות מתועלים לשיפור המחירים (כ-2% לעומת המחירים כיום).

\* נתונים מספריים נוספים, תוכנית פיתוח חוץ מפורטת ועוד נתונים ניתן למצוא באתר יגור. בכל שאלה/הערה/הבהרה ניתן לפנות לשושי או למי מחברי הצוות.

**לסיכום**, אנו מאמינים כי איחוד הכלבו והמרכולית במחסן התאים ממוזג בתוכו גם התייעלות כלכלית, גם עליית כמה מדרגות באיכות השירות הניתן לחברים, ומעל הכול מהווה בסיס למרכז קהילתי בליבו של הקיבוץ למפגש ולפעילות של חברים ומשפחות לרווחת הקהילה היגורית כולה.



**מתנות קטנות: מיזם מזון חדש עצר ביגור לטעימות ככה באמצע היום**



## מה שמרגש אביטל תבורי

קורים דברים מדי פעם ויש כאלה שמרגשים מאוד. כגינתי עץ פומלות. יום אחד ראיתי שהן נעלמו מהעץ. שירין (חתני) פירסם את זה, וכתוצאה מכך הגיעו אלי אלישבע וגרשון גורביץ' עם שקיק מלא פומלות מהעץ שלהם. למחרת, גם מצאתי ליד דלת הבית משלוח נוסף, שהגיע מנעמי ועינת קרדוש.

זה מחמם את הלב. יחסי אנוש וחברים נהדרים. נשאר לי רק להודות. כן ירבו. אגב, במרכולית יש שפע פירות העונה.



תוכננו שלושה אירועי חנוכה גדולים: פינות יצירה, איפור זוהר, קרקס ועוד. חשבנו על מקום מרווח ובטוח, שכולנו מתגעגעים אליו וקיבלנו אישור להתארח בבאלגן. ילדים שובצו, טבלאות התמלאו, ריח של לביבות כמעט נישא באוויר. אך רכות התרבות מתכננת, והקורונה צוחקת, וכל התוכניות נכנסו למגירה. בשונה מחגים קודמים לא הוכנה תוכנית ב' כדי להצליח לארגן אירוע במהירות. הבנו שאנו זקוקים לתגבורת משמעותית מהקהילה. מקווה בעתיד ליותר רוח התנדבותית מהציבור.

מה כן היה לנו?

- אירחנו את נרקיס ודנה ברגר במופעים אינטימיים בחורשה.

תודה רבה לגדעון שנענה לכל בקשה.

ותודה לקרן אוחנה שבלעדיה זה לא היה קורה.

- הדלקת נר ראשון עם חוג הדרמה של יאנה ששודר בערוץ 900.

תודה ליאנה ולשחקנים המובחרים.

- הרצנו משחק "משפחה במסכה" בחצר יגור (שלא זכה להצלחה גדולה).

- גלית חגי לימדה אותנו לקשור קשרים, ומי שהגיעה יצאה עם קישוטי מקרמה יפיפים.

תודה לגלית ולאיריס כרמי על הארגון, וכמובן למשתתפות.

ובכל זאת הרגשתי שיש צורך במפגש קהילתי ולסיים את חנוכה עם טעם טוב, ראינו באופק שבת שמשית וחומרי יצירה שלא באו לידי מימוש עקב ביטול האירועים, בהתארגנות זריזה הרווחנו שבת נעימה, קצת יצירה, קצת אוכל, קצת מתוק קצת קפה, קצת אווירה, הרבה חברה טובה. מקווה שנהנתם.

תודה לוועדת תרבות, לרון בונדרצוק.

תודה לבנות ה', ז', ח' ט' המדהימות שהפעילו את פינות היצירה: נוי חגי, אביטל ילון, אביב סער, נעמה מדלינגר, שבא לנסקי, נטלי זך, עמית ורדי.

ולכם שהגעתם, נתראה באירוע הבא.

פרס נובל לשלום בשנת 2020 הוענק לתוכנית המזון העולמית של האו"ם. ועדת הפרס הודיעה, כי הוא מוענק לארגון ההומניטרי הגדול בעולם, שפועל ב-88 מדינות. "התוכנית נלחמת ברעב ופועלת למנוע את השימוש בו כנשק בסכסוכים בין מדינות (לדוגמה, תימן, סוריה, לוב וכד'). (מתוך העיתונות)

### מהי תוכנית המזון העולמית?

התוכנית היא זרוע של האו"ם שהוקמה בשנת 1961, ביזמתו של נשיא ארה"ב, דוויט אייזנהאואר. היא מתמקדת ברעב ובביטחון תזונתי בקרב אוכלוסיות גדולות באזורים שונים מוכי רעב וטרור.

### מהו ביטחון תזונתי?

זהו מונח המגדיר "מצב שבו לכל האנשים יש כל הזמן נגישות סדירה, פיזית וכלכלית לכמות מספקת של מזון בריא ומזין, אשר מתאים להעדפותיהם וצורכיהם התזונתיים ומאפשר קיום חיים פעילים".

אי ביטחון תזונתי מוגדר כהיעדר נגישות סדירה למזון מזין בדרכים מקובלות ובכמות מספקת. דרכים מקובלות פירושו רכישת המזון הנדרש ולא קבלתו מעמותות פילנטרופיות או דרך איסוף תרומות וקבצנות.



אופי העבודה בארגון היא מעידה: זו עבודה מאוד אינטסיבית, סביב השעון. אין מושגים כמו "שעות עבודה" או "שעות מנוחה". אנחנו תמיד זמינים ומוכנים לענות על שאלות ועל צרכים המגיעים מהשטח.

### מהו תחום עבודתך?

אני עובדת במחלקה המשפטית של הארגון, ומתמקדת בעיקר בשני תחומים: הראשון, אנחנו עובדים הרבה עם המגזר הפרטי ובמסגרת זו אני עובדת על תיקים ספציפיים ועושה בדיקה מקיפה על הפרקטיקות של חברות פרטיות בתחומים כמו הפרת זכויות אדם, זכויות עובדים, ציות לסנקציות של



## ראיון עם כרמל שנקר, העובדת בארגון "תוכנית המזון העולמית של האו"ם", זוכת פרס נובל לשלום בשנת 2020

רוחלה סגל

אני זוכרת, כותבת כרמל שנקר, שלפני 20 שנה דודה שלי (ליסה) שאלה אותי מה החלום שלי? התשובה שלי הייתה פשוטה (עד כדי נאיבית משהו). אמרתי: אני רוצה לעבוד באו"ם. זאת הייתה יותר כמו שאיפה. לא ממש האמנתי שזה באמת יקרה. ובעיקר, אף פעם לא דמיינתי שאני אהיה חלק מדבר כל כך משמעותי, כל כך מרכזי, וכל כך מספק.

כרמל שנקר, בתם של צביקה ועמירה שנקר, מגשימה בצעדים עקביים ועבודה קשה את חלום ילדותה ועובדת באו"ם. מאז סיימה את לימודיה לתואר ראשון ביחסים בינלאומיים בהצטיינות באוניברסיטה העברית בירושלים, היא מטפסת מעלה מעלה בסולם הקריירה, צוברת ניסיון וידע, כי מבחינתה, כנראה, השמים הם הגבול. בשלוש וחצי השנים האחרונות היא עובדת בארגון "תוכנית המזון העולמית של האו"ם", שבימים אלה (10.12.2020) הוענק לו פרס נובל לשלום. היא גרה ברומא, היכן שממוקם המטה המרכזי של הארגון. בנוסף, יש לה תואר שני (מאסטר) במשפט בינלאומי מהאוניברסיטה העברית בירושלים ותואר שני בלימודי פיתוח בינלאומי מאוניברסיטת אמסטרדם. כרמל דוברת אנגלית וצרפתית (איטלקית? עדיין לא). מסלול התקדמותה כולל תחנות שונות הן בישראל והן בחו"ל. בארץ עבדה במשרד המשפטים והייתה שותפה להקמת מחלקה חדשה, שטיפלה בכל הנושא של ישראלים בחו"ל, שהואשמו כביכול בפשעי מלחמה בבתי הדין באירופה. לדוגמה, כתב אישום נגד ציפי ליבני (אנגליה), נגד חיילי צה"ל שהשתתפו בעצירת המשט לעזה שהסתבך (האג). כרמל שימשה יועצת פרלמנטרית (לנחמן שי ואבישי ברורמן), וכן הוזמנה לשגרירות ישראל בהולנד, כדי לתת תמיכה במחלקה המשפטית ועזרה בעבודה עם בתי הדין הבינלאומיים בהאג (כולל בית הדין הבינלאומי לפשעי מלחמה הפועל שם). עבודתה כללה גם תפקידים בארגונים כמו "הצלב האדום", בטריבונל הפלילי הבינלאומי לרואנדה, היושב בארושה, עיר בטנזניה וכד'. בהמשך התקבלה לעבודה בארגון המזון העולמי, שמרכזו, כאמור, נמצא ברומא. על

שילמנו מחיר, כמובן. קולגות חלו בקורונה וחלקם נפטרו. אבל המטרה תמיד נשארה לנגד עינינו, גם בזמנים קשים. באופן אישי, אני מקווה שהפרס יפתח את עיני העולם, לא רק למה שעשינו, אלא בעיקר למה שיבוא. אני בעיקר שמחה שמאז ההכרזה המודעות לנושא הרעב העולמי גדלה מאוד. אנחנו רואים את זה בהיקף התרומות שאנחנו מקבלים, במרכזיות שהנושא תופס בספירה הציבורית הבינלאומית ובעיקר בכל הקשור לקשר הישיר בין מלחמה ורעב.

### ואיך את מרגישה בתוך סיר הלחץ הזה?

אני לא אשקר, זה לא תמיד קל. אני רואה תמונות של חברים, של חברי ילדות מהקיבוץ עם הילדים שלהם, של משפחתי עם הנכדים החדשים שנולדים. זה לא פשוט, זה מעורר געגועים הגורמים לי לפעמים לבכות. ההקרבה היא רבה: אני עובדת, אם צריך, שבעה ימים בשבוע ובכל שעה. הודעות בוטסאפ מקולגות בסוריה, באתיופיה, בניגריה וכו', תמיד מקבלות עדיפות על פני כל דבר אחר (כולל דייטים). אבל חבר טוב אמר לי לפני כמה ימים: לכל אחד בעולם יש תפקיד. אני מקווה שגם אם תפקידי הוא קטן, אולי בכל זאת אצליח יום אחד לשנות משהו בשביל מישהו. ובסופו של דבר, רק רוצה להגיד תודה רבה - לאבא, לאמא, ולכל המשפחה המדהימה שיש לי!!! הם הכוח והאנרגיות שלי לקום כל יום ולנסות מחדש.

האויים, ציות לרגולציות בתחומי איכות הסביבה, פרקטיקות של הלבנת כספים ומימון טרור וכו'. השני, אני חלק מצוות מומחים בתחום של גישה הומניטארית. כידוע, אנחנו עובדים הרבה באזורי קונפליקט ולחימה חמושה. חלק ניכר מהזמן אנחנו בחזית. הראשונים מבין הארגונים ההומניטאריים הבינלאומיים להגיע למקום. על כן, לעיתים קרובות, אנחנו נאלצים לשאת ולתת עם הצדדים השונים לסכסוך במטרה לפתוח את הדרך לארגונים ההומניטאריים (שלנו ושל אחרים). משימה זאת דורשת שיתוף פעולה של מספר מחלקות בארגון (מבצעים, ביטחון, מדיניות, וכו'). אני (ביחד עם קולגה) מייצגת את המחלקה המשפטית בצוות הבין-תחומי שהוקם במיוחד למטרה זו.

### על מה קיבלתם את פרס נובל?

הפרס ניתן בעיקר על עבודתנו בשנה האחרונה ובכלל. מאז התפרצות הקורונה היקף העבודה גדל באופן משמעותי. צריך להבין שאחרי הקורונה, המשבר הבא יהיה רעב עולמי. יבולים שלמים ירדו לטימיון, מספר האנשים המוגדרים "רעבים" על פי מדדים בינלאומיים קפץ לרמות שלא נראו כבר שנים, והמשבר הכלכלי העולמי מאיים להגדיל עוד יותר את המספרים. כל זאת, בנוסף למשברים "הרגילים" של מלחמות, בצורת ומדינות מוכות רעב שכמובן, לא נעלמו. אנחנו תמיד שם. נשארו בחזית והתעקשנו להמשיך למרות הקשיים. לא התקפלנו וברחנו, הסתגלנו, התמדנו ולא ויתרנו.

## אנשים טובים באמצע הדרך

יש אנשים שעושים את עבודתם יומיום. את מעשיהם אנחנו מקבלים כמעט, כמובן מאליו. אבל כשעבודתם נעשית עם כל הלב, ראוי שנדע לומר להם תודה. **חנן מלכין** הוא אחד האנשים האלה. הוא אחראי על רחבת חדר האוכל, שתהיה נקייה מניירות, מכלים מחדר האוכל ומשאר דברים שמקומם בפח ולא על השולחנות או ברחבה. בשקט ובהתמדה בוקר, בוקר הוא נמצא שם ומנקה את המקום, לרווחת כולנו. גלי גורביץ, מנהל ענף הנוי ביגור, אומר על חנן, שהוא עושה את עבודתו יפה ואפילו יותר ממה שצריך. על כל אלה תודה לך, חנן, מכולנו. וגם תודה לאנשים הטובים שהאירו את תשומת ליבי לך.



## מתן בסתר

ביגור יש אנשים מבוגרים, שבגלל מחלות רקע, ממעטים לצאת מביתם מאז שמגפת הקורונה פרצה לחיינו. הוועדה האחראית על המבוגרים עושה כמיטב יכולתה לעזור לכולם, ואף על פי כן יוזמה הנובעת מדאגה וחברות של אנשים מהשורה בהחלט נוגעת ללב וראויה לתודה ולהוקרה.

כל הפתיחה הזאת היא בכדי להגיד תודה **לאילן שרון ולראובן שניידר**, שמבקרים משפחה אחת כל שבוע. מטפלים במקומות שצריך לתקן, בודקים את שלומה של המשפחה ואפילו דואגים להכניס להם עוגות לשבתות וחגים! כל הכבוד לכם חברים! אני מכבדת את בקשת המשפחה להישאר מאחרי הקלעים. אבל אילן וראובן! טיפולכם ותשומת לבכם מראה לכולנו שמעשים טובים יכולים להתבצע בלי ועדות וממסד אלא בגלל חברות פשוטה וחמה... תודה!





## להיות מותג

### שיחה עם ניתאי נויפלד לרגל השקת "נישו - טרי, טעים, ולדרך!" בחוצות יגור

חיפשתי משהו חדש והתחלתי לעבוד על הפרויקט תוך כדי הסגר.

מצד אחד, זה הגשמת רצון ישן להיות בעל מקום משלי, עם החזון שלי, קרוב ליגור, מצד שני, יש פה הזדמנות עסקית שנבעה מצורך למקום מיוחד ואחר, שהשראה אליו הגיעה מבתי הקפה האירופיים שאהבתי לאכול בהם.

אני מקווה בהמשך, כשהמטרונית תיפתח, ההזדמנות העסקית תיגדל גם בכיוון הזה.

בהתחלה חשבתי לעשות את זה מתוך המערכת היגורית, כענף. לאחר בניית תוכנית עסקית מפורטת ומסודרת שעשיתי, החלטתי לצאת לדרך עצמאית, ולהגשים את החלום שלי בדרך שלי.

**מה למדנו מהכישלון של "פרנגליקו"? קטונתי מלנתח ולגלות פה סודות, אבל אעשה דברים בצורה שונה.**

**מה מיוחד במוצר שלך?** שמצד אחד, הוא איכותי ומושק לקוחות להיכנס, ומצד שני, מתאים למי שמחפש משהו מהיר בין האוטו והמטרונית. לכן הסלוגן "טרי, טעים ולדרך". אוכל נהדר, ב"קח ולך", ארוז ונוח מאוד, בלי הגשה לשולחנות. כרגע פחות הסוג למי שמחפשים בית קפה לישיבה ממושכת.

**חוץ מנוסעי המטרונית ולקוחות המתחם, מי עוד יבוא?** מורי ותלמידי בית הספר כרמל זבולון, שוכרים ביגור, שנבנה עבורם מערך משלוחי סנדוויצ'ים וארוחות בוקר.

**אתה יזם?** אני איש עם המון מחשבות, איש רעיונות חדשים, מצד אחד, אבל גם הרבה זהירות ושיקול דעת, אחד שבודק

ניתאי, של נוקי ויעל, בן 34 נשוי לנועם (זעירא) מדריכת פילאטיס, ואב ללורי (5) ואיימי (1).

"נישו" הוא מקום איכותי עם תפריט מגוון: כריכים, מרקים, סלטים, ירקות ופירות טריים, מאפים ולחמים בעבודת יד, מוזלי, ובעתיד גם מעדנים ומוצרי בוטיק מתחום המזון.

הרבה מחשבה הושקעה בעיצוב, שהוא ההיפך מצבעי השחור והאדום של פרנגליקו. מקום מואר, חמים וכפרי, משלב עבודות נגרות מעץ ממוחזר (osb) והרבה צבעוניות מפרחים טריים וצמחי תבלין רעננים, המשדרים תחושה נינוחה וירוקה המתחברת עם המרחב שמקיף את המקום: השדות, העצים, החר והעמק.

הפעילות היא בשעות היום (8:00-15:30). צוות העובדים מונה, בנוסף לניתאי, שלוש עובדות, שמתוכן שתי בנות יגור. הכול כרגע במתכונת הרצה ובדיקה, מוכן להתרחב ולגדול בהתאם לתנועת האנשים במתחם.

**מה פתאום, ולמה עכשיו?** "אני בא מתחום המזון, טבח מוסמך עם ניסיון במסעדות בארץ ובחו"ל, ואפילו שנה במטבח ביגור. בארבע השנים האחרונות עבדתי בסטרט-אפ, חברת תיירות בתל אביב תחת השם "אליס", סוג של סוכנות נסיעות בגרסה מהפכנית הייטקיסטית. התחלנו שניים, המנהל ואני, במרתף חשוך ברחוב ארלוזורוב, וצמחנו לחברת עם 60 עובדים המצליחה בארץ (!) אני הייתי אחראי על שירות הלקוחות והאתר. הרגשתי שמיציתי את זה וסיימתי בצורה חברית ומכובדת, חודש לפני שהכול קרס בקורונה, סוג של נס. בזמן הסגר הראשון הייתי בעיקר בבית עם נועם והבנות,

נגיעה לעסק. לא שזה ימנע שאלות, כמו השאלה שלך, אבל מבחינת יגור אני עוד שוכר ותו לא.

**איך קיבלו אותך המתחרים במתחם?** עם המשתלה יש קשרים מצויינים ואתה יכול לראות את העציצים, הקפה שאנו מגישים נקנה ב"יוניקו", החברים מ"סקולנירי" עזרו בייעוץ שונים. השאיפה של כולנו, היא הצלחת המתחם. אני מאמין בשיתופי פעולה, ושהצלחה של האחד היא ההצלחה של כולם.

**מה יצא ליגור מהעסק שלך?** מקום בילוי וקניות קרוב לבית, אדיב, טעים, עם ניחוח יגורי, חלק מהבית המשותף שלנו כאן.

וחושב הרבה פעמים לפני שיוצא לדרך חדשה. אני מאמין בפוטנציאל של המקום הזה ומצוייד בהרבה סבלנות לראות את זה מתגשם.

**מה זה "נישוי"?** זה הכינוי שניתן לי על ידי סבתא יהודית ז"ל האהובה (המונצחת בתמונה בספריית העץ שבמקום), המבטא ומסמל "חותמת" אישית שלי על טיב המוצרים והשירות. שם קליט, המייצר דימוי צעיר ושיקי למקום, וכמו בהרבה מותגים, זיהוי בין המוצר לבין האדם שהוגה אותו.

**מה המעורבות של אבא, נוקי, בפרויקט?** עידוד ודחיפה של הורה תומך, זה הכול. מעבר לזה, אבא הדיר את עצמו מהמגעים העסקיים עם יגור וגם מהמקום עצמו. אין לו שום

## חנוכה בלבנון

את הסיפור הזה שמעתי לפני שנים מדוד ילין. בעקבות התחקיר על לבנון המוקרן בימים אלו בערוץ 11 נזכרתי בסיפור וביקשתי מדוד שיעלה את זה בכתב ליומן. לאחר התלבטות מסוימת דוד הסכים.

### מלחמת לבנון הראשונה

לאחר שהסתיימה הלחימה שוטטנו באזורים שהיו בשליטת כוחותינו, נפגשנו עם מנהיגי ישובים ומפקדים נוצריים וטיילנו באתרי טבע שונים - בהרים ובנחלים. פה ושם שאלתי אם יש יהודים בכפר. את התשובה החיובית קיבלתי בעיירה המארונית דיר אל קמר. סופר שיש בו בית כנסת ונאמר לי שגרה בו אשה יהודיה. חיפשנו ומצאנו את ביתה. שמה היה הנרייט סידי. הפגישה, בביתה היתה מרגשת. בעודנו שוהים בלבנון, הגיעו ימי החנוכה. באחד מערבי החג הגענו אל ביתה, נקשנו על הדלת והפתענו אותה כשבידינו נרות. לאחר שחלפה התרגשותה, היא ביקשה מאיתנו להמתין והלכה לחפש חנוכיה. כך, עם הנרות הדולקים, המשכנו לשמוע על חייה כיהודיה יחידה בכפר נוצרי.



בית הכנסת בדיר אל קמר

דוד ילין שני מימין בביתה של הנרייט סידי בדיר אל קמר



## על חברי, קבוצת אחווה, מייסדי קיבוץ יגור וחולה סגל

החלוצים הראשונים שעלו על הנקודה. היא הלכה אחרי יואל, בעלה, לארץ לא נודעת והייתה תמיד עזר כנגדו. את החיפוש אחר מקום להתיישב תיארה בזיכרונותיה בספר יגור "כאילו היה זה אך אתמול, באנו לשדות שומריה, ראיתי רק ביצות גדולות. הם הלכו (יואל ברגמן ויעקב פרוזינסקי) ואני אחריהם. הגענו לחצר החושות. הרצפלת הצביע עליהן ואמר: "פה תצטרכו לגור עד שתעברו למקום התיישבותכם הקבוע". אני מביטה וחושבת בליבי: כאן יגורו אנשים? כאן יבנו ישוב? לא יכולתי לתאר לעצמי זאת... והיא מוסיפה, ברגמן שמח מאוד: אינכם מבינים, הוא אמר, זה מקום נהדר, ממש שוויצריה בבית. נערך דיון. ברגמן היה בדעה שצריך לעלות על הקרקע. והוא כמו יואל משיר אחר שאמר: "אני נשאר הלילה פה על הגבעה הזאת", אמר (לדברי אשתו): אין מקום יפה יותר מהמקום הזה.

במכתב אחר כתב לה: אני חושב שבחורף לא נורא להיות אפילו ביגור. המקום אצלנו, אסתר, נהדר: המישור, רכסי ההרים גם עצי החרוב... הכול עושה רושם נפלא, גם האוויר הוא טוב מאוד. כל היום רוח חזקה, אפילו ביום חמסין היה קריר. כשנגמור את כל העניינים, ננקה קצת וניישר את החצר, נצבע את הצריפים, אז זה יהיה אחד המקומות הכי נהדרים. טרם שעלינו לא רצתה אף קבוצה להתיישב פה, אבל כשהכול מוכן אז ישנם כבר רבים שמקנאים בנו.

ב"י בטבת, לקראת חג העלייה על הקרקע, הוזמן סבא, מוריס רחמים (אבא של עמירה שנקר, סופי, צחי ורוני רום), לגן כרמל לספר לילדים על קבוצת אחווה ועל ימיה הראשונים של יגור. בסוף הפגישה ניגש אליו, נועם מדלינגר (5) ואמר "סבא שלי גם היה בקבוצת אחווה". מוריס שחשב שהילד עובד עליו, חייך וענה לו "היית מת!"

אבל, האמת, נועם צדק! נחום פריצקר, אביה של אביבה מדלינגר, היה אחד מתשעת החברים שעלו על הקרקע ב"י בטבת תרפ"ג (1922). ואלו שמותיהם: יואל ואסתר ברגמן, אפרים אפרימוביץ, נחום פריצקר, שרגא כהנוביץ, נח פרובר-יגורי, יעקב פרוזינסקי-אחווה, והאחים קריציבסקי.

### זה מקום נהדר ממש שוויצריה...

התשעה היו חלק מקבוצה רחבה יותר, קבוצת אחווה, שהחלה להתארגן בפתח תקווה ונטלה על עצמה עבודות קבלניות לעיבוד פרדסים וכרמים מידי איכרי פתח תקווה. שיטת הקבלנות הביאה עבודה, אבל לקבוצה הייתה מטרה נוספת מלבד כיבוש העבודה ושמירה, ללכת להתיישבות. את החלום הזה הם החלו להגשים עוד על אדמת ערד שבנגב (ניסיון שנכשל). ארץ ישראל כידוע נקנית בייסורים קשים, אותם הם החלו לחוות, כשעלו על אדמת יגור בשנת 1922.

אסתר ברגמן הייתה אז האישה היחידה מבין תשעת



רוצה כבר לשכב במיטה ולא לחשוב אודות כלום ולהבריא.

כהנוביץ: עבדנו אז בשדה, בעיר, בייבוש הביצות ובניקוי הקישון. הקדחת תקפה את כל החברים ועל הקבוצה עבר משבר קשה.

## ההחלטה על איחוד קבוצת אחווה עם קיבוץ עין חרוד

יצחק יגורי: היו אלה הימים האפלים והעצובים בכל תולדות יגור. מעל הקבוצה ריחפה סכנה של התפוררות והתפרקות כגוף התיישבותי. ברגמן בחושו הבריא על אף חולשתו הגופנית חש בסכנה. והוא מוסיף: ברגמן היה מוסד בפני עצמו הוא היה המביא והמוציא בכל ענייני הקבוצה.

אסתר ברגמן: שלוש תכונות אפיינו את יואל בארץ: עקשנות, אמונה ואופי חזק, מה שעזר לו להתמודד עם לא מעט קשיים ומשברים שפקדו אותו בארץ. הקושי העיקרי נבע בעיקר מהפער בין החלום והחינוך התנועתי בחו"ל לבין המציאות בארץ. הוא הצטרף ל"אחווה" מראשית היווסדה.

כהנוביץ: הרגשתנו הייתה אז שאין להתקיים יותר בנפרד ויש צורך דחוף להצטרף לגוף ארצי. אבל לא היה קל להחליט במי לבחור - בגדוד העבודה או בקיבוץ עין-חרוד. ואמנם נתקיימה ישיבת מזכירות עם עין-חרוד ויואל ברגמן הביא לישיבה זאת את רצונה של יגור להצטרף לקיבוץ.

יצחק יגורי: ברגמן נחלץ לפעולה. הכניס בסוד מחשבותיו והצעותיו מספר חברים והבטיח את תמיכתם. בכוח זה הלך לקיבוץ עין-חרוד עם הצעה לאיחוד וכל המשתמע מצעד זה. כלומר לא קבוצה קטנה ואינטימית אלא במגמה לבנות משק גדול וגדל המושתת על עבודת חוץ ופיתוח משק חקלאי, מלאכה ותעשייה. זה היה מפעל חייו האחרון. ברגמן לא זכה לראות בהגשמת חזונו, אך עם האיחוד חלה מהפכה בהתפתחותו של המשק... חלפה הסכנה לקיומו... על כך חב לו המשק והחברה הזאת חוב של כבוד.

יואל ברגמן לא הבריא. חודש לפני סיום השנה הראשונה לעליית הקבוצה על הקרקע הלך לעולמו.

## משפחת פריצקר, נחום פריצקר

עברנו לפתח-תקווה. ואז קמה קבוצת אחווה, סיפר צבי פריצקר, אחיו הצעיר של נחום. באותן שנים של המלחמה היה רעב בארץ כי הקשרים עם חו"ל נותקו. לא היה סוכר, לא קמח. החיטה, שפה ייצרו הייתה כטיפה בים לאוכלוסיה הרעבה. אבל כשקמה הקבוצה כל המצב השתנה. הם קיבלו עבודה בפרדסים, בקבלנות. על ידי כך הם יכלו לקחת פועלים יהודים ולעבוד איתם. ואז הם גם יכלו לקחת עוד אדמות וזרעו חיטה. בסביבות פתח תקווה היו הרבה מאוד שטחים ריקים.

גם שרגא כהנוביץ תיאר בזכרונו את מאבק ההישרדות של החלוצים החולמים "בארץ הביצות": רק אנשים פראיים יכולים להתיישב במקום כזה, וזאת ללא ידיעת המוסדות המיישבים, הוא כתב.

יצחק יגורי, שהצטרף חודשים אחדים לאחר עליית הקבוצה על הקרקע, כתב עליהם: אנשי "אחווה" ניחנו בקשיות עורף. רובם ככולם קמצנים בדיבור, אך פזרנים במעש. יצחק כתב עליהם בהרבה סימפטיה. דבריו היו עדות כמעט יחידה, שמצאתי על האנשים האלה, עליהם כתב אלטרמן: "וכל רואיהם אמרו עליהם - איזה מן בני אדם משונים..."

## אסתר ויואל ברגמן - רומנטיקה והתמודדות

יואל ואסתר ברגמן הכירו עוד מהבית. היו הזוג היחיד בימים הראשונים. את הרומנטיקה אצלם תמיד ליוותה המגויסות לרעיון הציוני. כותב יואל ברגמן:

אסתר קיה חביבקה שלי!

...לפי שעה יש לי בקשה אליך, אם רק תוכלי למלא אותה. אצל אברמוביץ ביפו יכולים להשיג חביות טנקים עם משאבות-יד... (א) סכין בשביל לחתוך צינורות; (ב) תבניות; (ג) טבעות...

אם תסדרי את הכול תקבלי ממני שני מיליון נשיקות... ועוד דבר: תגשי בעגלה למקוה-ישראל, תיכנסי לדירקטור קראוזה ותאמרי לו שאת מקבוצת "אחווה" יגור, ואנחנו מתכננים לזרוע 20 דונם טבק, שיתן הוראות, וגם מתי ואצל מי יכולים להשיג זריעות מהמינים המשובחים ביותר וכמה זה צריך לעלות. ואפשר תפגשי אותו ביפו במקרה, מכיוון שהוא נמצא בכל יום ויום ביפו. נו, נשיקות חמות. שלום לך חביבקה שלך ויואל.

במכתב אחר הוא מוסיף: היום ירד גשם קטן וזה לא נעים לגמרי. אין אף דבר אחד גמור אצלנו, אבל מוכרחים במשך השבוע לכסות את הצריפים, לגמור את קורות גג חדר האוכל... כתבתי לך שקנינו זוג סוסות. אחת אדומה צעירה והשניה לבנה, קצת יותר זקנה. חורשים אצלנו שלושה זוגות. בכל אופן לא נספיק להכין הרבה אדמה, אבל מוכרחים להסתפק ולהשלים הכול.

## קדחת

נפגשתי עם פרוזניסקי, כתב יואל לאסתר, והוא מסר לי דרישת שלום ממך. פניך לא טובים ביותר כמו שהיו והרופא פקד עליך למדוד את החום פעמיים ביום. אם חומך יעלה אז את מוכרחת תיכף לעזוב את המקום. למה לא כתבת על כך?

ברגמן עצמו קדח ללא הפוגה. הוא כותב לאסתר: נתקבלה ידיעה מצפת שיש מקום ואני מוכרח לבוא תיכף ומיד. אבל הייתי בקופי"ח ודחיתי את נסיעתי בחמישה ימים, מכיוון שאין לי רשות עכשיו לחלות. הערב יבואו מעין-חרוד ואני מוכרח להיות במקום. נחלשתי מאוד. הוא מוסיף, הייתי

ואכן, לאחר הצטרפותם לקבוצת אחווה הוטב מצבם הכלכלי והרעב חדל להציק.

כמה מילים על המשפחה שהייתה חלק מקבוצת אחווה הגדולה בפתח תקווה. בעת שהיו בה חמישה עשר פועלים וארבע פועלות, מתוכם ארבעה היו ממשפחת פריצקר: שלמה, אליעזר, נחום ושרה. משפחת פריצקר עלתה ארצה בשנת 1913 בעקבות שלמה, הבן הבכור, שעלה שנה קודם לכן. האם והילדים עלו ראשונים לארץ. האב יהודה פריצקר נשאר בעיירה ברוסיה ושלח כסף, עד שיתארגנו שם, בפלסטינה.

הימים הראשונים, לא היו קלים באף מקום בעולם בכלל ובארץ בפרט. הם החלו חייהם בארץ תחת שלטון התורכים, כשרוחות המלחמה החלו לנשוב והארץ "המובטחת" הייתה מוזנחת. כאן פגשו בליל שפות זרות, אקלים אחר, מנטליות חברתית שונה הכול הדיר שינה מעיני האמא, שרה פריצקר. אבל הבנים הצעירים בהדרכת אחיהם הבכור ושיתוף פעולה איתו, החלו לפלס דרכם העצמאית בארץ. נחום היה אחד מתשעת החברים שעלו על הקרקע ב"י בטבת. כמה שבועות לפני כן, כשישבו בנשר וחיכו להודעה על איתור פיסת קרקע להתיישבות, הצטרפו אליהם אימו ואביו, שבינתיים עלה ארצה.

כשמדברים על קבוצת אחווה כמעט לא מזכירים שמות, כי את העבודה עשו כולם. לא רק בכדי לממש את החלום הציוני, גם כדי להתפרנס. נחום פריצקר, שהיה איש עבודה בכל רמ"ח אבריו, השתתף בבניית המבנים הראשונים ביגור וגם בחיפה, שם עבדו כחברת בנייה. נחום עזב את יגור שנתיים לאחר הקמת היישוב. בספר יגור כותבת אסתר ברגמן: "האחים פריצקר, עזבו את יגור לאחר הצטרפותה לעין-חרוד. הם התנגדו לקיבוץ גדול. לו יגור הייתה נשארת במתכונת של קבוצה קטנה היו נשארים". נחום פריצקר נהרג בתאונה, כשאביבה הייתה בת שש.

### שרגא - פייביש כהנוביץ

קצת בדחילו ורחימו אני מנסה להעלות קווים לזכרו של כהנוביץ, כתב עליו יצחק יגורי, שרגא היה אדם אשר לא הירבה בדברים וסלד מדברי שבח עליו. עם כל רצוני להיות נאמן לדרכו ובקשתו ולמעט שבחים, אינני יכול שלא להפליג לאחור ולחשוף את הדברים, למען האמת ההיסטורית וכדי שיידעו הדורות הבאים. כהנוביץ היה ממניחי היסוד של חיי שיתוף וחי קבוצה. אולי לא מתוך גישה אידיאולוגית, תנועתית מגובשת אך ודאי מתוך מניעים חברותיים. הוא לא היה רודף כבוד או שררה ולא רצה לקבל על עצמו תפקיד ייצוגי. הוא סלד משליטה על הזולת. מטבעו היה ביישן, צנוע, ועם זאת עקשן וידע תמיד להטות שכם לעזרת החברים. ביחסיו עם חבריו היה גורם ממתן ומרסן וכל צד חיפש את קרבתו ושיקול דעתו. סלח לנו, הוסיף יצחק, היה זה צורך אישי להעלות את זכרך ולו בצמצום. הן חבריך אנו ויקרת לנו מאוד.

### יעקב אחווה (פרוז'נסקי) (1884 - 1965)

הדקלרציה שלי בנוגע לקיבוץ - הקיבוץ זה מקום לסבול ואת זה צריך לדעת כל אחד מאיתנו, אמר יעקב פרוז'נסקי בשנת 1928. כשחיפשי מידע על האיש, מצאתי שיש רחוב בפתח תקווה הנקרא על שמו. הוא עלה ארצה בשנת 1913 ובחיפושיו אחרי עבודה הגיע לפתח תקווה. יחד עם עוד חברים הקים את קבוצת "אחווה", שאת שמה אימץ לעצמו, מאוחר יותר, כשם משפחה במקום השם פרוז'נסקי. באותן שנים העדיפו איכרי המושבה לשכור פועלים ערבים. בעזרת שיטת הקבלנות הצליחה הקבוצה לעקוף את המכשול. התנאים בינה למעסיקים היו: הקבוצה אחראית על הביצוע ואת "שכר העבודה" תקבל כקבוצה ותחלק בין חבריה. כך הם יכלו להעסיק פועלים יהודים כמה שרצו וכן לקבל עבודות נוספות בחקלאות.

יעקב אחווה היה אחד ממייסדי הקבוצה ומהפעילים בה. הוא חי ונשם את הקבוצה. לאחר מספר חודשים ביגור, חזר לפתח תקווה ושם ייסד את "קבוצת מעבר", שבשנת 1925 יחד עם שתי קבוצות נוספות (החלוץ, וקיבוץ עין-חרוד), הקימו את קיבוץ גבעת השלושה. לאחר הפילוג (1952) היה בין מייסדי קיבוץ עינת. בשנות חייו האחרונות עבד בהסתדרות בפתח תקווה. נפטר בשנת 1965 בקיבוץ עינת.

מלבד נח יגורי, שהיה עשרות שנים סמל של יגור, ויצחק יגורי, אחיו, שעשה לילות כימים בענייני הביטחון עוד לפני קום המדינה, היו עוד חברים מהקבוצה הראשונה שמצאתי מעט מאוד פרטים על חייהם: אפרים אפרימוביץ - לאחר שנים מספר עבר לקיבוץ איילת השחר ושם חי עד מותו. והאחים קריציבסקי, שנסעו לרוסיה ומסיבות משפחתיות נשארו שם.

### הדור שלא ידע...

מטבע הדברים בחגי העלייה על הקרקע הוזכרו כמעט תמיד השמות של נח ויצחק יגורי, אסתר ברגמן וכהנוביץ, שנשארו חברי יגור. את הראשונים הכרנו, כי משפחותיהם היו ועדיין חלק מהנוף של יגור, דרך הילדים, הנכדים, הנינים... כן ירבו.

ברשימה זו רציתי לחשוף מעט יותר את האחרים, שסיפורם האישי "נעלם" בסיפור על קבוצת הראשונים, קבוצת אחווה. רובם ככולם היו אנשים פשוטים, שבאו ארצה מלאי תקווה ואמונה לממש את החלום הציוני ביישוב הארץ לבנות ולהיבנות בה: כדברי המשורר: "הם היו עלמים צעירים, הן היו עלמות צעירות... הם בערך לפני מאה שנים, ארצה באו להיות חלוצים ראשונים... עולים ארצה אל ביצות ושמות, באמת, בני אדם משונים עד מאוד". (נתן אלתרמן)



# שימור אתר המשטרה הבריטית ביגור (בניין הנהלת החשבונות)

גופים נוספים שתרמו לשימור הם המועצה לשימור אתרים בישראל, מועצה אזורית זבולון וקיבוץ יגור. שימור המשטרה יהיה תוספת חשובה ל"מסלול יגור".

## מבוא

קיבוץ יגור עלה על הקרקע בדצמבר 1922, כחמש שנים לאחר הצהרת בלפור.

בשנת 1931 נרצחו שלושה מחברי יגור (הינדה פישמן, יעקב זמיר ושמואל דישל) על ידי הקיבוץ, על הכביש הראשי חיפה-נצרת, על ידי כנופיית עזי א-דין אל-קאסם. רצח זה, שהצטרף לפגיעות קודמות ביישוב היהודי (מאורעות תרפ"ט - 1929) הביא, בין היתר, להקמת תחנת המשטרה הבריטית ביגור בשנת 1932. מיקום תחנת המשטרה נבחר על ידי הבריטים לשם שליטה על כביש חיפה-נצרת, במרחק קצר מתחנת "רכבת העמק" וממפנה הכביש לכפר חסידים ולקריית. תחנת המשטרה ביגור היא מהבודדות שנשמרו, אם לא היחידה, מתחנות המשטרה "הקטנות והסטנדרטיות", שהוקמו לאחר המאורעות בשנים 1939-1941 (לאחר המרד הערבי בשנים 1936-1939). בהמשך שונה דגם המשטרה, ובמקומו נבנו ברחבי הארץ משטרות מדגם "טיגארט", ששרידיהן קיימים עד היום. בנייה גם משטרת גילמי הגדולה שהחליפה את המשטרה ביגור.

## מטרת השימור

שימור האתר ומבנה המשטרה נועד לשם שימור המורשת הביטחונית-התיישבותית ביגור ובעמק זבולון. יושם דגש על יחסי הגומלין בין היישוב היהודי והמנדט הבריטי - בין שיתוף פעולה למאבק.

בקשת יגור לשימור אתר המשטרה הבריטית ביגור אושרה על ידי "משרד ירושלים - תוכנית מורשת", האמון על פיתוח ירושלים, וכן על ידי תוכנית "ציוני דרך", שתפקידה לחשוף, לשחזר ולשמר את אתרי המורשת השונים ברחבי הארץ.

## שלבי הביצוע

### שלב א' - לשנים 2020 - 2021

1. שימור חזית צפונית ומערבית עד המדרגות לגג. העתקת תשתיות - מזגנים, ביוב, גז, תקשורת, חשמל. הורדת מבנה המשרד הכלכלי, מכולה ומבנים ניידים לאחסון משרדי של הנהלת החשבונות. שינוי מערך פתחים, חלונות ודלתות, בהתאם למבנה המקורי.

- שיחזור גגוני בטון בהתאם למקור.
- התקנת חלונות ותריסים על פי המקור.
- שיקום טיח וצבע חוץ.
- 2. שיחזור רחבת הכניסה המקורית מהכביש לחזית הצפונית.
- 3. הצבת עמדות המסרה והמחשה (העברת מידע למבקרים).

### שלב ב'

1. שימור העלייה לגג ותצפית מהגג.
2. שימור הרחבה הפנימית לפני המבנה (כניסה להנהלת החשבונות).
3. שימור מבנה האורווה והחצר (בנין מערכות מידע).
4. שימור מבנה הסנדר (מעבדת מחשבים של חורחה).
5. הצבת עמדות המסרה והמחשה נוספות.

בימים אלה יוצא לדרך פרויקט שימור המשטרה. המבצע - המועצה לשימור אתרים. אדריכל התוכנית - הרן ילין. מרכז הפרויקט מטעם יגור - מיכאל דור.



בא לישראל, בעוד שאינו יהודי, ולמה אינו יכול היום לבקר בארץ? יכולתי להבין מדבריו שאין לו אמצעים לנסיעה לחו"ל, אבל הסתבר לי שהייתה לו סיבה מיוחדת אותה סיפר לי מאוחר יותר, ואותה אספר בהמשך. במכתבינו סיפרנו זה לזה מה קורה בסביבתנו ובחיינו הפרטיים. פול ביקש בעיקר שאספר על מה מתרחש ביגור ובישראל. חיי הקיבוץ נראו לו אז כחיים בגן עדן. הוא גם חתם על עיתון בעברית קלה - "למתחילי". אני שלחתי לו את יומן יגור ופה ושם תמונות שצילמתי. הוא המשיך לבדו בלימודי העברית, ואני הייתי מתקן לו שגיאות כתיב וסגנון, הוא היה תלמיד חרוץ, והתקדם יפה. שנים נוספות חלפו, כבר שנות ה-80. המשכנו לשמור על קשר, נהייתי מההומור העצמי שלו, ולכן שמחתי למכתביו. המשכתי לשלוח לו את דפי יגור. הוא המשיך לחפש קשר לישראל ולישראלים, ולא פעם קיבלתי ד"ש מישראלים שפגשו אותו בכפר מגוריו.

### פרק ד' ההכנות לטיסה לצרפת

ב-1997 החלטתי לנסוע לטיול בצרפת ולבקר בני משפחה. היו לי שם שתי דודות - אחיות של אבי, בניהן ובנותיהן, שכמעט לא היה קשר בינינו. חשבתי שהגיע הזמן שאכיר אותם, ובהזדמנות זו גם אפגש עם פול. סיפרתי לו על רצוני לבקר אצלו, בדרכי אל בני דודי בצרפת, הוא שמח מאוד והזמין אותי לבקר בכפרו. תכננו את הביקור ביחד וסיכמנו שאטוס תחילה לניס, שם ניפגש, ומשם ניסע לכפרו. אבקר בביתו, ואחר כך אמשיך בטיול לבדי במכונית שכורה לבדי בדרום צרפת ומשם אל קרובי משפחתי.

התכנון הושלם, המכתבים לבני דודיי נשלחו, תשובותיהם חזרו וזמן הטיסה התקרב. בשיחה טלפונית יום לפני הטיסה אמר פול שישתדל להשתחרר מהעבודה, כדי לפגוש אותי בשדה התעופה. "אם לא אגיע", הודיע אותי, "תיסע ברכבת לכפר שלי". קיבלתי את כתובתו, ופרטים כיצד להגיע לשם. מאחר ועברו כעשרים שנה מאז שנפגשנו, ואולי לא נכיר זה את זה, אמרתי לו שזיהה אותי לפי בגדיי: חולצה שחורה ומכנסי חאקי.

### פרק ה' אצל פול

טסתי לפריז ומשם לניס. באולם הנכנסים הקטן היינו רק נוסעי המטוס מפריז, פחות ממאה איש. כל מי שמצא את מזוודותיו פנה ליציאה ונעלם. אני מצאתי את תרמילי הגדול (מטילולי הקודמים להודו ונפאל), הסתכלתי מסביב וחיפשתי את פול. זכרתי אותו כבחור צנום ומזוקן. סקרתי את הקהל הקטן שבא לקבלת הנוסעים, אך לא ראיתי אדם צנום ומזוקן. כשהיינו באולם איסוף הכבודה, משך את עיניי אדם צנום עם שפם דק, מרכיב משקפיים, שנראה לי כמו המפקח קלוזו הבולש אחרי הנוסעים, וחשבתי לעצמי שאולי זה שוטר חרש המחפש מבריחי סמים. לאחר כחצי שעה התפזרו כל הנוסעים לדרכם. רק ה"בלש" נראה פה ושם.

### פרק א' המכתב

יום אחד בשנת 1977 מצאתי בתא הדואר שלי מעטפה מוזרה, נכתב עליה: "ליוחם, קיבוץ יגור, ישראל". הבול היה צרפתי וכתובת המוען בצרפתית. פתחתי את המעטפה ומצאתי בתוכה מכתב כתוב עברית על דף משובץ, כמו תלוש ממחברת חשבון, כתוב באותיות יפות כמו מצוירות. היה ברור שנכתב על ידי אדם לא ממש דובר עברית. הוא כתב ששמו פול והוא היה ביגור לפני כ-8 שנים, אז הוא הצטרף לקבוצת המתעמלים שאני אימנתי. עכשיו הוא גר בכפר קטן על הר גדול בדרום צרפת מעל העיר מנטון וניס. הוא יערן, נשוי ויש לו 2 בנות פעוטות. הוא זוכר את התקופה היפה שהיה בישראל, ומתגעגע בעיקר ליגור. היה מאוד רוצה לבקר, אבל זה בלתי אפשרי. אם תסכים, הוא מוסיף, אשמח אם תכתוב לי תשובה ותספר לי על יגור.

### פרק ב' מי הוא פול

הסתקרנתי. ראשית, מי זה פול הזה, שכל כך קשור בליבו לקיבוץ ולארץ, למרות שאינו יהודי, ושנית, מהן הסיבות שלא מאפשרות לו למלא את רצונו. נזכרתי, שבאמצע שנות ה-60, כשהייתי מורה לחינוך גופני, בכל שבת בארבע אחר הצהריים היינו נפגשים לאימון קבוצה של מתעמלים. אז עוד לא היו חדרי כושר ולא קבוצות ריצה. רוב צעירי יגור היו משחקים כדורסל וכדורגל והיו גם מעטים כמונו שעסקו בהתעמלות קרקע. שבת אחת הופיע בחור צנום, שרירי ומזוקן, שדיבר עברית קלה במבטא צרפתי כבד, וביקש להצטרף לאימון. שמו היה פול. הוא לא היה יהודי, לכן נחשב "מתנדב" ולמד עברית באולפן. פול עבד בפלחה, ובזמנו החופשי התאמן להנאתו בריצות ארוכות. דרכי העפר בין שדות השלחין של יגור היו שטח האימונים החביב עליו. הוא רצה להוסיף ולהתאמן גם בכושר כללי, לכן פנה אלינו והצטרף אלינו - המתעמלים. הוא נקלט יפה בקבוצה והופיע כל שבת. שבת אחת פול לא הגיע לאימון. כך גם בשבתות הבאות, בעצם הוא נעלם מיגור ונשכח מזיכרוני.

### פרק ג' עברו שנים

ב-1977 חזרתי מקנדה, אחרי שנתיים של חופשה עם משפחתי, ואז קיבלתי את המכתב מפול. החלה בנינו חליפת מכתבים, שנמשכת עד היום. במכתבי הראשון ניסיתי לברר מה הסיבה שבעטיה הוא

## פרק ז' סוזן

פול נולד בכפר קטן בסרז בבית ישן השייך מדורי דורות לאביו. אמו, בת פריז, גידלה אותו שם. חינוכו היה ליברלי עם נטייה חזקה לסוציאליזם. הוא היה סטודנט שמאלני צעיר כשפגש את סוזן, צעירה יהודיה מבית מסורתי. סוזן ופול התאהבו, אך הורי סוזן לא ראו בעין יפה את הקשר שלה אל פול הגוי. הם החליטו להרחיקה ממנו ושלחוה לישראל ללמוד עברית. סוזן סיפרה לפול את מזימת הוריה. הם החליטו לנצל את הנסיעה ולהיפגש לתמיד בישראל. כשסוזן טסה לישראל פול נכנס לדיכאון ולא יכול היה לאסוף את עצמו ונשאר בצרפת. סוזן המשיכה את הקשר ביניהם במכתבים. היא כתבה לו שהיא לומדת באולפן בקיבוץ, שם קוראים לה שושנה. כמעט שנה התלבט פול אם לחבור אליה, ולבסוף החליט להפתיע אותה לנסוע לישראל, כדי שיפגשו. הוא גם קיווה להתחתן איתה בסתר.

## פרק ח' ליגור

הוא הגיע לארץ עם אשרת תייר ונסע לחפש את סוזן (שושנה). כשהגיע אל הקיבוץ שבו הייתה, נאמר לו שעזבה וחזרה לצרפת. פול היה מאוד מאוכזב והיכה על חטא על כך שלא נסע מוקדם יותר, ואז חשב שאם הוא כבר בישראל, יטייל, ויתרשם ממנה. הוא הופנה ליגור. המקום מצא חן בעיניו והחליט להישאר. פול אהב מאוד את החיים ביגור. המשיכה לטבע ולאדמה הייתה טבועה בו מילדות ובהיותו יערן, הרעיון הקיבוצי של שיתוף ושוויון התאים לאידיאולוגיה שלו. הוא ראה לראשונה איך רעיון הקולקטיבי מתגשם, חי ומתקיים. עד שלא ראה בעיניו, לא האמין שיש דבר כזה. כאן גם התאפשר לו להמשיך ולקיים את אהבתו לספורט ובעיקר לריצות ארוכות. הכול יחד היה כמו מימוש של חלום. עדיין לא שיער את מה שקרה בהמשך. כשהאולפן ביגור הסתיים הוא הופנה לקיבוץ ברעם על גבול לבנון. בברעם, כמו ביגור, המשיך לרוץ בין המטעים ובשדות בעיקר בשבתות. הגבול הלבנוני היה אז גבול שקט ביותר. גדר הגבול הייתה פרוצה, ובמקומות מסוימים הרוסה. באחת הריצות הארוכות עבר פול את הגבול, נתפס על ידי ג'נדרמים לבנוניים ונאסר. הוא נחקר והואשם בריגול לטובת ישראל. הוא נתפס כמובן ללא מסמכים ולשאלת השלטונות הלבנוניים אמר: "הרי אף אחד לא לוקח איתו פספורט כשהוא רץ בשדות". קשה היה לו להוכיח שהוא לא אזרח ישראלי, אלא צרפתי טהור ללא שום קשר ל"מוסד". לבסוף הבינו הלבנונים שפול אינו דג רקק אפילו, אלא תימהוני שעבר בטעות את הגבול. הוא הוחזר לישראל, ארז את מזוודתו, הובל לשדה התעופה ועל הפספורט שלו הוטבעה חותמת - "ללא אפשרות כניסה לישראל". כך הסתיימו שני אירועים חשובים בחייו של פול: הקשר לישראל ולקיבוץ, והקשר הרגשי העמוק לסוזן, אבל צרותיו של פול לא הסתיימו גם הפעם.

## פרק ט' שובה של סוזן

אחרי ביקורי בצרפת חזרתי לארץ ולשגרה, זיכרון הטיוול לצרפת והפגישה עם פול הלכו והתעמעמו, אם כי המשכנו להתכתב. עברו שנים. יום אחד הגיע מכתב מפול ובו בשורה מפתיעה: הוא כתב שסוזן הופיעה פתאום בכפרו - בום - ולא סתם הופיעה, אלא באה להתגורר שם. אחרי שנים רבות שפול חלם עליה, דמיון אותה, ערג לה - וכמו התגשמות של חלום

החלטתי שזה הזמן לטלפן לפול. בתא הטלפונים הסמוך היה מתקן שהיה מיועד לכרטיס טלכרד צרפתי, שלא היה לי, וגם כסף קטן צרפתי אין לי. מה עושים? אינסטינקטיבית חיטטתי בכיסי, אולי משם תבוא הישועה. להפתעתי, ניגש אלי מאחור "שוטר החרש", נגע בעדינות בכתפי ושאל בעברית: "אתה יותם?" הוא הוביל אותי לטרנספורטר שלו והתחלנו לטפס לכפרו. תוך כדי הנסיעה שאל מה נשמע בארץ? ובראשי כל הזמן חזרה השאלה, אם כל כך חשובה לו ישראל, מדוע אינו יכול לנסוע לשם, מה מונע ממנו. התארחתי בביתו של פול כשבוע. הוא אירח אותי כמכר ותיק, הכיר לי את אשתו יסמין ממוצא הודי שגדלה בדרום אפריקה, היא מדברת אנגלית טובה ויכולנו לתקשר בינינו. יסמין עבדה כשמשיית בבית הספר שבכפר. ישנתי בחדרן הריק של הבנות, שהיו סטודנטיות ולא גרו בבית. בתמונות הן נראו ממש הודיות וסופר לי שהן אתלטיות מצטיינות, בעיקר בריצות ארוכות. בימים הבאים טיילנו בשבילי הרים, ביקרנו בכפרים ציוריים, נסענו לריביירה, לערים ניס ומנטון. פול היה מאותם אנשים שלא בולטים במראהו החיצוני, לבוש בפשטות מתנהג בנימוס צנוע וכאילו מכונס בתוך עצמו, ואת ידיעותיו באנגלית, בגרמנית, בספרדית באיטלקית ובעברית הוא לרוב שומר לעצמו. השאלה מהי אותה סיבה שבעטיה אינו יכול לנסוע לבקר בישראל ניקרה בראשי, אך החלטתי שאשאל אותו כשארגיש שהזמן מתאים. באחד הבקרים ירדנו למדינת מונקו הזעירה, שם השאיר אותי פול לבלות יום שלם לבד, מאחר והיה צריך לעבוד בסביבה. במונקו הרגשתי כאילו אני מטייל בסרט. נעצרתי ליד הקזינו המפורסם - של מונטה קרלו ולא העזתי להיכנס. ראיתי את טכס החלפת המשמרות המצועצעת מול ארמון המלך, ודמיינתי את גרייס קלי מציצה מהחלון. טיילתי בגנים האקזוטיים הנפלאים ובמערות הנטיפים היפה. צעדתי לאורך הטיילת, משקיף על היכטות המפוארות. לקראת סוף היום נפגשתי עם פול ונסענו לאורך הטיילת מזרחה, עברנו את הגבול לאיטליה, שם שתינו אספרסו איטלקי מקורי. ביום אחר, כשפול היה עסוק, שוטטתי לבד בכפרו, ביקרתי בכנסייה שבמרכז הכפר. אחר כך התהלכתי בין הדוכנים הרבגוניים ביום השוק השבועי, בדוכני מזון ופרחים, ביגוד ומזכרות. צפיתי בקבוצת גברים מזדקנים משחקים "פטאנק" מגלגלים כדורי ברזל ומתלהבים כילדים, כשהכדור שזרקו פגע בכדור של היריב והרחיק אותו מהמטרה.

## פרק ו' טיולים בהרים

כשטיילנו בהרים בנוף הפראי היו בינינו שיחות, בהן סגרנו את פערי העבר, והכרנו יותר טוב אחד את השני. יום אחד, למשל, הבאנו איתנו שקיות ניילון, ופול הוביל אותי אל פלג לרגלי ההר שם צמחו שיחי פטל קוצניים, שכרעו תחת יבול עצום של פטל ארגמני ומתוק. קטפנו ומילאנו את השקיות, כשעקיצות ודקירות הקוצים דוקרים את כל גופנו. "מהפטל", סיפר לי פול, "אני עושה ריבות שמספיקות לי לכל החורף". שנים אחר כך, עד היום, הייתי מקבל חבילות כבדות מצרפת ותכולתן היו צנצנות עם ריבות שונות תוצרת בית. אחרי שגירדנו את שכבת ההכרות העליונה, הדברים שבהווה, פרטי המשפחה, האישה והבנות, ומה קורה ביום יום, נכנסנו לנבכי העבר. אז שמעתי את סיפור הקשר של פול אל היהדות, על נסיעתו לישראל, על היעלמותו הפתאומית (מיגור) ויצירת הקשר החדש, אחרי שנים.



בנותיו וכמובן לנכדים. לעת זקנה הוא משלים עם מזלו הטוב ועם מה שיש לו בחיים האמיתיים ראו בתמונה. וסוּזן, אתם שואלים מה איתה? היא בחיים האמיתיים שלה.

הנה היא מולו, חיה במרחק קילומטר מביתו, עובדת במשרד התיירות המקומי. אמנם בגרה, מראה השתנה מעט, אבל זו אותה סוּזן. רק מה, שניהם כבר נשואים עם ילדים. לא היה לפול עם מי לחלוק את רגשותיו הסוערים, רק איתי - איש סודו המרוחק ממנו מאות ק"מ. במכתביו אליי יכול היה לשפוך את ליבו ולספר איך הוא משקיף עליה מרחוק וצופה במשפחתה. היה לו ברור, שאסור שמישהו ממשפחתו או משפחתה יידע על הרומן הישן, על האהבה שנקטעה ושוב התעוררה. עכשיו, כשהוא כמעט פנסיונר, שתי בנותיו נשואות ויש לו נכדים - דווקא עתה צפה ועלתה האהבה הישנה וטלטלה את רוחו. והוא לא העז להציג עצמו בפניה ולגלות לה שהוא חי פה באותו הכפר.

### פרק י' כבר פנסיונר

עברו עוד כמה שנים. פול יצא לפנסיה. הוא המשיך לכתוב לי על מצוקות ליבו, על סוּזן שבה הוא צופה מרחוק ואינו מעז לפנות אליה. הוא ממשיך בעבודה חלקית, מסיע תלמידים לבית הספר בבוקר ומחזיר אותם לביתם אחר הצהריים. בין לבין הוא רוכב על אופניו לים, קצת שוחה והרבה צף. אחר כך עולה ומדווש כל הדרך בעלייה הארוכה חזרה לכפרו.

### אפילו

אבל הגורל הוסיף לו עוד פרק בהפתעות: במכתב בהול שקיבלתי לפני זמן מה כתב לי פול שסוּזן ארזה את חפציה ועזבה את כפרו עם משפחתה לפריז. כפי שבאה בפתאומיות כך גם עזבה. ופול החמיץ את ההזדמנות ליצור קשר מחודש עם אהובתו מלפני שנים.

עתה, לראשונה אני מגלה במכתביו של פול נימה של קבלה, ונחמה הוא מציין את אהבתו הגדולה למשפחתו: אשתו,

## משימות בר מצווה כיתת גפן



**משימת הקש בדלת** - במסגרת מבצע "הקש בדלת" הארצי של האגודה למלחמה בסרטן, הנערים והנערות עברו בקיבוץ וגייסו כספים מהחברים, שנתרמו לאגודה.

**משימת קשר עם החיילים** - בחלק הראשון של המשימה חילקנו סופגניות לחיילי מילואים מחטיבה 6. פגשנו אותם ממש בסיומו של תרג"ד. הם מאוד שמחו על ההגעה שלנו. סיימנו בשיחה מעניינת עם מפקד הגדוד, שסיפר קצת על החוויה והחשיבות של חיילי המילואים. בחלק השני, הכנו חבילות לחיילי הקיבוץ, ועברנו בין בתי ההורים שלהם וחילקנו את החבילות, כהוקרה על התרומה המשמעותית שלהם. (בתמונה, בביתם של הגרודמנים, שי לעדי גרודמן)



## היו ימים - זכרונות בר מצווה יגוריים

"הקוורטט": הרכב מוסיקלי הפועל מזה שבע שנים ובו ארבעה מוזיקאים (קרן יער, פסנתר, סולן וסולנית), המופיעים ברחבי ארה"ב וקנדה, אבל גם בישראל. הופיעו בין השאר עם יורם טהרלב ורבקה מיכאלי.  
עוד פרטים באתר: [www.thequartet.net](http://www.thequartet.net)  
בתמונה: "הקוורטט" עם הסופר אתגר קרת.

זכרונות הנסיעות בעגלה ופרד/ה בשדות יגור. אכן יש לי זכרונות נעימים עם הרבה נוסטלגיה לפרדות באורותו של שאול וילקומירסקי ולילדות קסומה ביגור.

**האם אתה חש החמצה שלא זכית לבר-מצווה מסורתית?**  
לא, אין לי כל תחושה של החמצה על כך שלא עברנו את בר-המצווה המסורתית. היה לנו תחליף חילוני אותו אהבתי.

**האם ילדיך שלא גדלו בקיבוץ עלו לתורה? כן. בתי ובני חגגו בר-מצוות מסורתיות (בניו יורק) שכללו, בנוסף להפטרה, גם את קריאת פרשת השבוע ישירות מהתורה. אני בעקבותיהם עשיתי גם בר-מצווה מסורתית בבית הכנסת. מיד אחרי בר-המצווה שלי הפכתי לחזן מחליף בשבתות ולבעל תפילה.**

**מדוע פרסמת את הפוסט באנגלית? אני חי בניו יורק. רוב חברי בפייסבוק אינם דוברי עברית. אני מפרסם בפייסבוק באנגלית.**

**איך התחלת לנגן בקרן יער? את נגינתי בקרן יער אני זוקף לזכותה של מי שהיתה מורתנו למוזיקה בכיתות הנמוכות בביה"ס ביגור - רחל סיני. היו לי שני סימנים של "פוטנציאל": לא איבדתי את החלילית שכולנו קיבלנו, והייתי יחסית טוב בנגינה על חלילית. למזלי, היתה קרן יער במחסן כלי הנגינה ביגור. קיבלתי את קרן היער "בשותפות" עם מרים רבינוביץ (שדה), וחלקנו אותה ב"תורות". השאר היסטוריה.**

**מיכאל רהב, בן יגור, שחי בניו-יורק, פירסם בפייסבוק שלו ביצוע מרגש לשיר "היו לילות", כשהוא שר ומנגן בקרן יער. מלווה אותו בפסנתר איילת כוגן, מנהלת ה"קוורטט" בו מנגנים שניהם. לסרטון צורף טקסט זכרונות מרגש על בר-מצווה ויגור של פעם. להלן קטע מהדברים:**

בקיבוץ בו גדלתי לא ציינו את בר-המצווה באופן המסורתי. במקום מסורת בית הכנסת והקריאה בתורה עשינו 13 משימות, שהפכו אותנו ל"בני מצוות". משימה שנחקה בזכרוני היתה רתימת סוס לעגלה. מי שהדריך אותי היה אדם לא צעיר, זעוף לעיתים, עם לב של זהב, בשם שאול (וילקומירסקי ג.ר.). שאול לא היה פדגוג גדול, אבל הקפיד שהרתימה תעשה כהלכה. "הסוסים" באורווה של שאול היו בעצם פְּרָדוֹת שנשאו שמות שייצגו את ימי המנדט הבריטי: "כיבוש", "פאטריה" (שם אוניה שהיתה אמורה לגרש מעפילים מהארץ וטבעה ג.ר.), "בווין" (שר החוץ הבריטי השנוא), "פאיי" (ראשי תיבות של "פלסטנה-איי") ואחרים. כילד בן 13 הייתי מאוד גאה להישלח אל האורווה של שאול, לרתום את הפרד, ולנהוג את העגלה לגינת הירקות של יצחק ורחל תמרי, שם העמיסו ארגזים עם מלפפונים, בצל ירוק, חצילים וצנון ששמשו את המטבח וחדר האוכל.

זאת היתה ישראל של שנות החמישים, תמימה, אידיאליסטית וטהורה. אחד הביטויים היפים שלה, סוג של המנון לא רשמי, היה השיר הנוסלטי (כבר אז!) "היו לילות", שכתב יעקב אורלנד והלחין מרדכי זעירא, ובו כמיהה לימים שלפני קום המדינה, ימי ראשית ההתיישבות, ולעגלות שנסעו בין דגניה וכנרת, נהוגות בידי חלוצים יפי תואר.

### שאלות למיכאל

**מה גרם לך להיזכר פתאום? זכרונות צפים במקומות וזמנים שאינם בשליטתך. מראות, קולות, ריחות ואירועים מגרים את המחשבים המאובקים של הזכרונות וגורמים לזכרונות מסויימים לצוף ולעלות. במקרה דנן כתבה מנהלת הקוורטט, איילת כוגן, עיבוד לשירם של אורלנד וזעירא - "היו לילות". השיר המזכיר עגלות נוסעות בין דגניה לכינרת פתח את חרצובות זכרונותי, והעלה את**



**1922-2020**

# יום העלייה על הקרקע

יום שישי, י' בטבת תשפ"א, 25.12.2020



על רחבת המועדון

בתכנית:

10:00 - כיבוד קל

10:30 - טקס חגיגי קצר

11:00 - שלמה גרוניך

הישיבה בקפסולות

ותיקי יגור מוזמנים